

jaarverslag 2018

op zoek naar een beter leven

BIO

Belgian Investment Company
for Developing Countries

inhoud

dit jaarverslag 2018 bevat de volgende pagina's:

- ☒ alexander aan het woord
- ☒ luuk aan het woord
- ☒ omobola aan het woord
- ☒ over BIO
- ☒ ontwikkelingsfinanciering en edfi
- ☒ de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen
- ☒ de ontwikkelingsdoelstellingen van BIO
- ☒ wat kan BIO voor u doen?
- ☒ ondernemingen
- ☒ financiële instellingen
- ☒ investeringsmaatschappijen en fondsen
- ☒ infrastructuur
- ☒ business development support fund
- ☒ investeringen ondertekend in 2018
- ☒ investeringen beëindigd in 2018
- ☒ ontwikkelingsimpact
- ☒ milieu- en sociaal management
- ☒ uitstaande investeringen en nettoverbintenissen
- ☒ externe evaluatie: financiële instellingen Latijns-Amerika
- ☒ balans en resultatenrekening
- ☒ bestuur en personeel
- ☒ kwaliteitsmanagement en interne controle

op zoek naar evenwicht

alexander aan het woord

Als politicus ben ik het gewend om te dansen op een koord, maar dat is niets vergeleken met de evenwichtskunsten van de Belgische ontwikkelingsbank BIO bij het balanceren tussen goed doen en winst maken.

Uiteraard hebben gezonde bedrijven groei en winst nodig. BIO's missie is echter een uitdagende zoektocht naar het evenwicht tussen winst maken en het streven naar een duurzame en inclusieve samenleving in de minst ontwikkelde of opkomende landen. Het is een delicate mix die de rode draad is in alle activiteiten van BIO en die haar DNA vormt. En net als een koorddanser, of een fietser, moet je blijven bewegen om in evenwicht te blijven.

Dat was de afgelopen jaren mijn beleid. We kozen ervoor om de ervaringen de expertise van BIO verder en breder in te zetten dan ooit, met een sterke focus op duurzame en inclusieve economische groei. Dat BIO eind 2018 de Europese beoordeling op zeven pijlers behaalde, bewijst dat zij inderdaad geschikt is voor haar doel.

Afgelopen jaar loodsten we ook een belangrijke en volledig nieuwe BIO-wet door het parlement, samen met een nieuwe beheersovereenkomst die BIO niet alleen toelaat om haar expertise te delen met de Belgische ontwikkelingssamenwerking, maar ook met externe partijen. Bovendien maken de huidige BIO-wet en beheersovereenkomst een nieuwe investeringsfaciliteit mogelijk voor investeringen in kleinere, meer risicovolle projecten, die een grotere ontwikkelingsimpact hebben.

Voor BIO was 2018 dan ook een werkelijk innovatief jaar. Het allereerste SDG Frontier Fund verzamelde bij zijn eerste kapitaalronde niet minder dan 22,5 miljoen euro aan privékapitaal. Vermits dit fonds privévermogen toelaat om samen met BIO te investeren, zal het de katalyserende rol van het bedrijf verder versterken. Het Frontier Fund hanteert ook dezelfde hoge standaarden als BIO op het vlak van bestuur en sociale en milieupraktijken. Hierdoor ligt dit partnerschap volledig in lijn met de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen. Ook dit is een voorbeeld van het zoeken naar evenwicht, deze keer tussen de rol van de Belgische staat en die van de private sector bij het stimuleren van ontwikkeling en groei.

Al deze veranderingen zullen BIO toelaten om beter aan te sluiten bij private impactinvesteerders en andere ontwikkelingsactoren. Dit zal leiden tot sterkere partnerschappen, die de kern vormen van mijn ontwikkelingsbeleid. BIO is nu volledig uitgerust om die evenwichtsoefening met bravoure te volbrengen en de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.

Alexander De Croo
Vicepremier en Minister van Financiën en
Ontwikkelingssamenwerking

BIO's missie is een uitdagende zoektocht naar het evenwicht tussen streven naar winst en streven naar een duurzame en inclusieve samenleving in de minst ontwikkelde of opkomende landen.

2018

hoogtepunten

BIO besliste over 22 nieuwe investeringen voor een totaal van € 150 M.

- deelname in twee fondsen die risicokapitaal aanbieden aan nieuwe en veelbelovende bedrijven op het terrein van digitale oplossingen voor de landbouw, financiële diensten en datamanagement.
- investering in een onderneming die Afrikaanse studenten een springplank biedt naar de beste universiteiten ter wereld door ze in staat te stellen het internationale baccalaureaat te behalen.
- investering in een onderneming die kleine boeren in Noord-Nigeria ondersteunt. De economische ontwikkeling in deze regio vormt een tegenwicht tegen de invloed van de radicale islamitische groep Boko Haram.

BIO volgde 83 uitstaande investeringsleningen op. Medewerkers van BIO namen ook persoonlijk deel aan besturen en commissies van haar 52 kapitaalinvesteringen.

Het Special Operations-team van BIO begeleidde klanten die problemen hadden intensief. Het lukte hen om BIO's totale voorzieningen voor de uitstaande investeringen van de onderneming terug te brengen van 5,96% (2017) naar 5,02% (2018).

BIO verleende 10 subsidies voor een totaal van € 850.000 aan nieuwe projecten voor capaciteitsopbouw en technische assistentie.

15 leningen werden terugbetaald en 6 kapitaalinvesteringen werden afgesloten.

BIO stelde een nieuwe faciliteit in voor het investeren in kleine projecten met een bijzonder hoge ontwikkelingsimpact, maar met hoge risico's en een relatief laag verwacht rendement.

In 2018 groeide het investeringskapitaal dankzij een kapitaalinjectie van de Belgische overheid van € 61 M, waarvan € 20 M was gereserveerd voor investeringen in de strijd tegen klimaatverandering. Verder werd de aanzienlijke nettowinst van € 67,8 M van 2017 op een investering in een Cambodjaanse microfinancieringsinstelling omgezet naar kapitaal, waardoor de beschikbare investeringsmiddelen van BIO € 937,7 M bedroegen.

BIO heeft een gloednieuw logo. De kleuren duiden op onze Belgische afkomst. De stijl verwijst naar onze verbondenheid met de Belgische ontwikkelings-samenwerking.

op zoek naar een waardig leven

luuk aan het woord

Een van mijn meest levendige jeugdherinneringen is dat ik volledig geboeid was door de avonturen van Frodo en zijn medehobbits. Het lezen van meer dan 1200 pagina's in deze epische roman kostte me vele uren slaap. Ver na middernacht, hoog boven in mijn zolderkamer was ik in de ban van de avonturen van de helden om de Lord of the Rings te slim af te zijn. Hun avonturen zijn een uitstekend voorbeeld van een zoektocht: een zware reis op zoek naar de ongrijpbare graal, vol obstakels, verrassende ontwikkelingen en opwindende belevenissen.

In feite is de metafoor van de zoektocht een treffende omschrijving van de inspanningen van de armen en gemarginaliseerden in ontwikkelingslanden om een waardig leven op te bouwen voor zichzelf, hun gezin en hun kinderen. Hun verhalen gaan vaak over povere middelen, gebrek aan informatie, over uitdagingen die groter zijn dan het leven zelf, over geteisterd worden door ziekte, uitbuiting of rampen. Hoewel de doelstellingen van hun zoektocht helder zijn – een fatsoenlijk inkomen, opleiding en gezondheidszorg, kansen om te groeien, geluk om te delen en te ervaren -, komt het bereiken ervan neer op reizen naar onbekende, niet in kaart gebrachte bestemmingen.

Gelukkig worden deze reizen de afgelopen decennia steeds vaker tot een goed einde gebracht. Sinds 1990 is de armoede in de wereld gehalveerd, wordt honger steeds minder endemisch en evolueren honderden miljoenen van basaal overleven naar een betekenisvoller welzijn.

Desalniettemin leven tot op de dag van vandaag 1,3 miljard mensen op onze aardbol nog steeds in extreme armoede. Ongeveer 750 miljoen van hen heeft regelmatig te kampen met hongersnood. Ongeveer de helft van de wereldbevolking – 3,5 miljard mensen – heeft geen toegang tot de meest primaire gezondheidszorg. 130 miljoen meisjes gaan niet naar school en ruim 620 miljoen jongeren tussen 15 en 24 jaar studeren niet, krijgen geen opleiding of werken niet.

Deze mensen en hun zoektochten naar een beter leven zijn de bestaansredenen van BIO. Het is onze visie dat iedereen op deze planeet een waardig leven moet kunnen leiden.

Het belangrijkste instrument om onze missie te realiseren, is investeren. En toch, zelfs na bijna twee decennia succesvolle projecten, is iedere nieuwe

investering een uitdaging. De mensen van BIO besteden weken, en vaak maanden, aan het zoeken naar manieren om met de vele onvoorspelbaarheden om te gaan. We moeten anticiperen op elk worst-case scenario en onze reactie hierop. We moeten solide relaties met alle betrokken partijen opbouwen, die sterk genoeg zijn om tegenslagen te overwinnen gedurende de 5- tot 15-jarige looptijd van de investering. En, wanneer de investering eenmaal een feit is, volgen we het wel en wee van onze *investees* op de voet. We moedigen hen aan wanneer ze succesvol zijn en bieden hulp in zware tijden. ►

Meisjes en vrouwen

De zoektocht naar een beter leven is met name ontmoedigend voor vele meisjes en vrouwen wereldwijd die niet alleen armoede moeten overwinnen, maar ook discriminatie. Hoewel BIO zich altijd bewust is geweest van de problemen rondom gender, kwam het onderwerp van de genderkloof in 2018 opnieuw op de voorgrond met de publicatie van "The Age of Women"¹ van onze toezichhoudende minister De Croo.

Wereldwijd gaan er nog steeds minder meisjes dan jongens naar school. Meisjes worden nog steeds te vaak thuisgehouden om te helpen in het huishouden of op de velden. Of ze worden naar sweatshops gestuurd, waar ze ironisch genoeg het geld verdienen om hun broers naar school te laten gaan. In plaats van professioneel onderwijs en zinvol werk moeten te veel meisjes het nog steeds doen met een vroegtijdig huwelijk, voortijdig kinderen krijgen, totale financiële afhankelijkheid van hun echtgenoten en zonen, en fysieke en seksuele uitbuiting.

BIO investeert al in een aantal projecten die vrouwen in staat stellen hun eigen bedrijf te starten of uit te breiden door ze toegang te bieden tot financiering. BIO was bijvoorbeeld instrumenteel voor het succes van Annapurna en Enda Tamweel, microfinancieringsinstellingen in India en Tunesië. We stimuleren onze klanten om meer vrouwen in dienst te nemen en op te leiden, om meer kansen te creëren voor vrouwen in management- en bestuursfuncties, en om speciale inspanningen te leveren zodat vrouwen en meisjes profiteren van hun bedrijf. Vrouwen worden immers nog steeds

geconfronteerd met barrières wanneer ze proberen toegang te verkrijgen tot kapitaal, gezondheidszorg, onderwijs of carrièrekansen.

Zoals vele andere investeerders onderzoekt en leert BIO hoe zij een betere bijdrage kan leveren aan gelijke toegang en gelijke kansen. Hoe kunnen we bijvoorbeeld reageren op de nood van vrouwen aan risicokapitaal en de daaraan inherente risico's? Wat zijn doeltreffende manieren voor vrouwen om volledig mee de vruchten te plukken van familieboerderijen?

In 2018 richtte BIO een interne taskforce op om het bewustzijn van het personeel over genderkwesties te vergroten en een genderstrategie op te stellen, zowel voor het bedrijf als voor investeringen. BIO's bijkomende inspanningen voor een positieve impact van haar investeringen op gender maken deel uit van haar ruimere zoektocht naar een beter leven voor mensen die honger lijden en onvoldoende toegang hebben tot onderwijs, gezondheidszorg en kapitaal.

De zoektocht naar een waardig leven gaat niet over rozen. De graal kan ongrijpbaar zijn en de weg geplaveid met obstakels, verrassende ontwikkelingen en onvoorziene gebeurtenissen. Frodo en zijn reisgezellen hadden het niet gemakkelijk.

BIO's zoektocht gaat over de ondersteuning van de minst bevoorrechten, nog steeds de helft van de mensen op deze planeet, tijdens hun reis. We houden u op de hoogte over hoe het ons vergaat.

Luuk Zonneveld
CEO BIO N.V.

¹ Alexander De Croo (2019): *The Age of Women. Why Feminism also Liberates Men*, De eeuw van de vrouw. Hoe feminisme ook mannen bevrijdt. Brussel: ASP VUB PR, 176 pp.

daarheen en weer terug *omobola aan het woord*

Ik heb veel geluk gehad, daar vind ik geen doekjes om. Ik werd geboren in een hardwerkend gezin en had toegang tot het best beschikbare onderwijs. Terwijl ik opgroeide, waren mijn ouders er zeer duidelijk over dat hun kinderen niet zouden worden opgevoed als 'bevoorrechte kinderen'; geboren met een zilveren lepel in hun mond. We moesten allemaal naar buiten en ons steentje bijdragen in deze wereld. Vandaag weet ik dat ze trots op ons zouden zijn en op hoe we hun wens voor ons om van invloed te zijn, in daden hebben omgezet.

Mijn ouders wilden dat hun kinderen de wereld verkenden en zich onderdompelden in verschillende culturen. Na onze middelbare schooljaren in Nigeria stuurden ze ons naar school en naar de universiteit in het Verenigd Koninkrijk, een land dat ze beiden kenden en waar ze zich prettig voelden, aangezien ze daar ook een gedeelte van hun hoger onderwijs hadden afgerond, grotendeels als gevolg van het koloniale verleden van Nigeria. Mijn broer 'rebellerde' daartegen en ging naar een universiteit in de VS!

Een ding was echter altijd duidelijk voor mijn ouders, voor ons en nu ook voor mijn kinderen; we zouden altijd weer terugkeren naar Afrika. We zouden onszelf niet 'weggeven' aan reeds ontwikkelde landen. Uiteindelijk zijn we Afrikanen, ongeacht onze voorrechten en opleiding, en hebben we een nog grotere verantwoordelijkheid om het continent te ontwikkelen. Dit staat centraal bij alles waar we naar toe hebben gewerkt.

Elk land, elk continent moet zijn eigen ontwikkelings-traject doorlopen. We kunnen niet eenvoudigweg kopiëren wat andere landen hebben gedaan. De Afrikaanse ontwikkeling kan niet hetzelfde traject volgen als de VS of Europa. We moeten ons aanpassen; we moeten de markten en culturele nuances begrijpen waarbinnen wij actief zijn. En we moeten de sprong maken vanaf waar we zijn naar waar we moeten zijn.

Ik geloof dat technologie ons zal helpen om dat te doen. De regio Lagos verdient lof voor wat ze doet ter ondersteuning van Nigeria om deze 'sprong vooruit' te nemen, met de ontwikkeling van een technologiecluster in Yaba; een strategisch gelegen wijk in Lagos die vandaag de hoogste concentratie heeft van technologische bedrijven in het land. De regionale overheid van Lagos ondersteunt de uitbreiding van de infrastructuur om Yaba om te vormen tot een echte technologiecluster – glasvezel op het land, 24 uur per dag, 7 dagen per week elektriciteit en werkruimte voor technologische bedrijven, incubators en accelerators om de innovatie en schaalvergroting van technologiebedrijven te ondersteunen. De verwachting is dat deze katalytische inspanning meer investeringen van privébedrijven zal aantrekken en wellicht meer landelijke overheden zal stimuleren om hetzelfde te doen, terwijl een omgeving voor economische groei, technische uitmuntendheid en technologische innovatie wordt gecultiveerd.

Om een grote sprong vooruit te kunnen nemen is de ontwikkeling van lokale vaardigheden en talenten cruciaal. Die hebben we immers nodig om te functioneren in onze digitaal geleide ontwikkeling, deze te ondersteunen en te behouden. Nigeria dient prioriteit te geven aan de ontwikkeling van wetenschappelijke, technologische, ingenieurs- en wiskundige vaardigheden (Science, Technology, Engineering & Mathematics - STEM), met name bij onze grote jeugdpopulatie. ►

Vrouwen in STEM

Tijdens mijn loopbaan heb ik me altijd op het STEM-gebied geconcentreerd en dat doe ik nog steeds. Helaas blijft de mannelijke dominantie op dit gebied onveranderlijk groot, hoewel we nu zien dat er meer vrouwen in de sector doorbreken, waardoor we beter vertegenwoordigd zijn dan ooit tevoren. We hebben echter nog veel werk voor de boeg om te garanderen dat vrouwen zinvol kunnen participeren in de digitale economie en een echte impact kunnen leveren.

Ik geloof er stellig in dat rolmodellen een doeltreffend middel zijn om dit te bereiken, met name voor vrouwen. Als vrouwen mij, Omobola Johnson, bijvoorbeeld zien; een ingenieur, een voormalig minister van ICT in Nigeria en een senior partner in een technologische VC-onderneming; dan kunnen ze hun eigen plannen voor hun eigen carrièretrajecten beginnen te formuleren; ze weten dat het voor vrouwen mogelijk is om deze wapenfeiten te bereiken, omdat ze dat iemand anders hebben zien doen. Ik hoop dat ze zich geïnspireerd en vol zelfvertrouwen voelen om hun eigen pad te volgen en vervolgens anderen zullen inspireren.

Ik word regelmatig benaderd door jonge vrouwen die op zoek zijn naar een mentor, en ik ben altijd verheugd om daarop in te gaan en ze te ondersteunen. Het kost weliswaar tijd, maar het is belangrijk en het geeft me veel voldoening, niet alleen in het STEM-domein, maar ook in het zakenleven en nu zelfs in de publieke sector, in het bijzonder na mijn korte taak bij de overheid. Mijn wens voor de toekomst is dat wij op een punt komen waarop het nieuws dat een vrouw zojuist is benoemd tot CEO van een onderneming, of is gepromoveerd tot een seniormanagementfunctie, of is verkozen tot president van een land, een reden tot feesten is om zakelijke en niet om gendergerelateerde redenen, net zoals dat nu bij mannen het geval is.

Privévermogen

Naast een geschoold personeelsbestand hebben we ook privévermogen nodig om bedrijven op te bouwen. Bedrijven die mensen in dienst nemen, die diensten aanbieden die anderen echt nodig hebben en die bestendig zijn en een significante invloed uitoefenen op de bredere economie. Ontwikkelingsfinancieringsinstellingen, zoals BIO, zijn hier zeer nuttig. Ze zijn in staat tot een langetermijnvisie en kunnen investeringen doen op de lange termijn die overeenkomen met de specifieke context van het betreffende land. Deze vormen dan een katalysator voor andere privé-investeringen. Als een instelling voor ontwikkelingsfinanciering kapitaal verschaft, zullen andere denken, "daar staat iets te gebeuren", en dit fungeert als stimulans voor verdere activiteiten. Daardoor kunnen wij de high tech agenda blijven uitvoeren en met grote sprongen vooruit gaan.

Privévermogen is ook welkom, omdat het een grotere efficiëntie vereist. Nadat begin 2000 de Nigeriaanse telecommarkt werd geliberaliseerd, werd ruim 70 miljard dollar aan privévermogen geïnvesteerd in de ICT-industrie in Nigeria. In dit opzicht is het dit privévermogen dat mobiele telefoons bereikbaar maakte voor bijna 70% van de Nigeriaanse bevolking. Deze mobiele penetratie ondersteunt nu het opzetten van technologische bedrijven die diensten op dit platform aanbieden. Dat schept banen, trekt meer investeringen aan en faciliteert onze digitale transformatie en ontwikkeling.

De mogelijkheid om kapitaal voor deze bedrijven en ondernemers in te zetten om ze te helpen groeien en bestendig te zijn, is zeer interessant en ik geniet intens van mijn rol als partner bij TLC Venture Capital, een technologische VC-maatschappij die zich recentelijk focuste op Afrika, nadat ik in mijn eerdere hoedanigheid als minister van ICT in Nigeria beleidsmaker was geweest die juist hiervoor pleitte. Via de privésector kan ik een rechtstreekse invloed hebben en werk ik samen met enkele van de meest boeiende ondernemers van het continent, die cruciaal zijn voor het hervormen van onze economie.

Dr. Omobola Johnson
Partner TLC Venture Capital Fund
en voormalige minister van ICT, Nigeria

over BIO

onze missie, onze waarden, onze kern

Onze missie

... is het ondersteunen van een sterke privésector in ontwikkelings- en/of opkomende landen, ze in staat stellen toegang te verkrijgen tot groei en duurzame ontwikkeling binnen het kader van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, met een specifieke focus op het volgende:

1. Overall alle vormen van armoede beëindigen
5. Gendergelijkheid realiseren en alle vrouwen en meisjes meer mogelijkheden geven
7. Toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen garanderen
8. Een gestage, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve werkgelegenheid en waardig werk voor iedereen promoten
9. Een veerkrachtige infrastructuur bouwen, een inclusieve en duurzame industrialisering promoten en innovatie stimuleren
10. Ongelijkheid binnen en tussen landen verminderen

We investeren rechtstreeks in projecten in de privésector en leveren als zodanig een structurele bijdrage aan de socio-economische groei van hun gastlanden. Het mandaat van BIO houdt strikte criteria in met betrekking tot geografische doelen, financieringshulpmiddelen en, bovenal, impact op ontwikkeling.

In ontwikkelingslanden is de informele economie het bewijs van een sterke dynamiek. Toegang tot langetermijn-financiering en kapitaal is voor een groot deel van de bevolking echter beperkt, ontoegankelijk of onbestaande. Het banksysteem is in feite vaak ongeschikt voor de behoeften van kleine ondernemers en biedt geen ondersteuning aan nieuwe inkomsten-genererende activiteiten.

Daarom is ondersteuning van de privésector een essentiële schakel in de ontwikkelingssamenwerkingsketen, omdat deze economische groei stimuleert. Door goederen en diensten te produceren helpen lokale ondernemingen de levensstandaarden van de bevolking te verbeteren, versnellen ze technologische ontwikkelingen en verlagen ze prijzen door het stimuleren van de concurrentie en het verhogen van de belastinggrondslag van het land. Dit is van essentieel belang voor het financieren van infrastructuur, onderwijs en gezondheid.

Onze waarden

Openheid van geest

We staan open voor de wereld, voor nieuwe projecten en ideeën; we waarderen diversiteit

Verantwoordelijkheid

We leggen rekenschap af voor alles wat we doen; we houden onze beloftes en leveren uitmuntendheid af

Vastberadenheid

We willen onze ambities realiseren, innovatieve oplossingen aandragen, doortastend durven zijn en het initiatief nemen

Duurzaamheid

Wij willen waarde creëren die door al onze stakeholders wordt gedeeld, een samenwerking op lange termijn ontwikkelen en blijvende resultaten bereiken

Onze voetafdruk

Op bedrijfsniveau controleert een onafhankelijke consultant elk jaar BIO's eigen CO₂-emissies (kantoorverwarming, vliegtuigreizen, papierverbruik, enz.). In 2015 en 2016 werd de uitgestoten CO₂ gecompenseerd door het ondersteunen van een kookfornuisproject in Oeganda (www.savingtrees.org). In 2017 leverde een investering in het Paradigm-project, dat verbeterde kookfornuizen en waterzuiveraars verkoopt (www.theparadigmproject.org), BIO het CO₂-neutraal-certificaat op voor het derde jaar op rij. Voor 2018 was de CO₂-voetafdruk van BIO het equivalent van 828 ton CO₂, wat bijna 200 ton minder was dan in 2017, onder andere dankzij de extra inzet om bewuster te reizen. De voetafdruk zal worden gecompenseerd door het ondersteunen van kookfornuisprojecten.

over BIO wij zijn

impactinvesteerders

Promotie van een ondernemersbenadering van ontwikkeling

klantgericht

Focus op de ondernemer, de klant, het project, op het verbeteren van milieu- en maatschappelijke prestaties

een instelling voor ontwikkelingsfinanciering (DFI) complementair aan andere DFI's

Focus op rechtstreeks en onrechtstreeks investeren in de kmo (beginnend bij € 1 M)

Polyglot en multicultureel (10 nationaliteiten)

Eenvoudig en snel besluitvormingsproces

Grondige kennis van Centraal-Afrika

aanvullend op privé-investeerders

Focus op kmo's

Langetermijninvesteringen (5 - 15 jaar)

Technische assistentie

Expertise in het evalueren/managen van hogere structurele risico's in ontwikkelingslanden

Focussen op ontwikkelingseffecten met een degelijk rendement op investering

ontwikkelingsfinanciering

Jobcreatie is het belangrijkste kanaal waarlangs de economische groei in de afgelopen decennia landen heeft geholpen om te ontsnappen aan extreme armoede. De cruciale rol van de privésector en van privékapitaal worden in de SDG's (duurzame ontwikkelingsdoelstellingen) volledig onderkend.

BIO is een DFI, een instelling voor ontwikkelingsfinanciering (Development Finance Institution). Dat zijn door de overheid ondersteunde instellingen die investeren in projecten in de privésector in landen met lage en middelhoge inkomens om zo werkgelegenheid en duurzame economische groei te bevorderen.

Investerings in de privésector hebben tal van rechtstreekse en onrechtstreekse voordelen, zowel bottom-up als top-down: het scheppen van banen (rechtstreekse werkgelegenheid), wat vervolgens

weer tot nieuwe banen leidt bij toeleverende of bevoorradende bedrijven (onrechtstreekse werkgelegenheid en uitbreiding van de productwaardeketen); grotere winst, wat op zijn beurt leidt tot hogere overheidsinkomsten; verbeterde standaarden op vlak van milieu, maatschappij en bestuur, die als voorbeeld (demonstratiemodel) kunnen dienen in de regio; toegang tot publieke basisvoorzieningen en -goederen, vaak gekoppeld aan een verbetering van de lokale infrastructuur.

Aan de basis van DFI-investeringen liggen drie succescriteria

	DFI-benadering	Wat betekent het	Hoe werkt het
	Additionaliteit Gaan waar andere investeerders niet komen	Investeren in kwetsbare gebieden, sectoren en segmenten, bijv. <ul style="list-style-type: none">• Minst ontwikkelde landen, Afrika, (post-) conflictstaten• Financiële sector, landbouwindustrie, enz.• Kmo's	De langetermijnbenadering biedt DFI's de kans om te investeren in segmenten met een hoger risico in ontwikkelingslanden
	Katalysatoreffect De weg banen, zodat anderen kunnen volgen	Andere investeerders tonen hoe ze moeten investeren in risicovolle omgevingen Als eerste actief zijn in onderontwikkelde sectoren Andere investeerders mobiliseren	De expertise van DFI's en de door hen opgelegde standaarden en gedeelde kennis stellen anderen in staat te investeren in ontwikkelingslanden
	Duurzaamheid van het project Minder afhankelijkheid van hulp	Duurzame en toenemende bronnen van belastinginkomsten voor overheden genereren Promoten van hoge ESG-normen	Helpen om duurzame bronnen van belastinginkomsten voor lokale overheden te genereren Fungeren als kanaal voor de implementatie van een verantwoord beleid

EDFI

een verhaal over Europese instellingen voor ontwikkelingsfinanciering

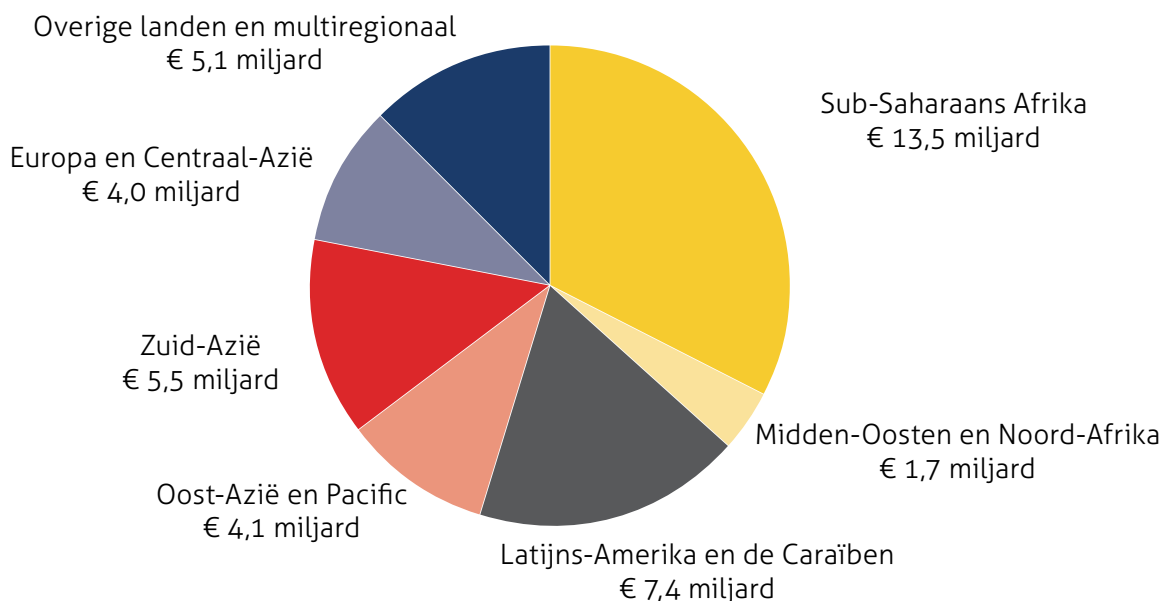
De Association of the European Development Finance Institutions (Vereniging van de Europese Instellingen voor Ontwikkelingsfinanciering, EDFI) werd in 1997 opgericht door zeven Europese DFI's om samenwerking te versterken en het delen van kennis en leren te faciliteren. In de loop der tijd voegden andere instellingen zich bij de Vereniging, die momenteel 15 leden telt: BIO, België - CDC, Verenigd Koninkrijk - COFIDES, Spanje - DEG, Duitsland - FINNFUND, Finland - FMO, Nederland - IFU/IØ, Denemarken - NORFUND, Noorwegen - OeEB, Oostenrijk - PROPARCO, Frankrijk - SBI/BMI, België - SIFEM, Zwitserland - SIMEST, Italië - SOFID, Portugal - SWEDFUND, Zweden

EDFI

EDFI wil een belangrijke rol spelen bij het helpen van haar leden om te reageren op het nieuwe ontwikkelingsparadigma. Zij doet dat door de communicatie uit te breiden en meer middelen toe te voegen. EDFI heeft een beheermaatschappij die ElectriFi en AgriFi manageert. Dat zijn door de EU gefinancierde faciliteiten om de toegang tot de energie- en landbouwindustrie ondersteunen. Nog meer faciliteiten zitten in de pijplijn.

Europese DFI-portefeuille 2018

geconsolideerde portefeuille	aantal investeringen
€ 41,2 miljard	5.665

op naar de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

In 2015 namen de Verenigde Naties 17 "Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen" aan, die tegen 2030 bereikt moeten zijn. BIO ondersteunt en levert een bijdrage aan al deze doelstellingen, zowel rechtstreeks door middel van haar investeringen, als onrechtstreeks door middel van partnerschappen met stakeholders.

BIO investeert in projecten in de privésector en draagt op een structurele en positieve wijze bij aan de socio-economische groei van de gastlanden en hun bevolking, in lijn met SDG 1 *Geen armoede*. Teneinde haar missie te realiseren, investeert BIO in kmo's, infrastructuur (hoofdzakelijk hernieuwbare energie) en in de financiële sector (beleggingsfondsen, microfinanciering en kmo-banken). Hiermee draagt BIO bij aan SDG's 5, 7, 8, 9 en 10. Afhankelijk van de sector ondersteunt BIO nog bijkomende SDG's. BIO werkt ook samen met haar klanten om de internationale best practices en standaarden na te leven op het vlak van milieu, maatschappij en deugdelijk bestuur (ESG).

BIO investeert in projecten die vrouwen een betere toegang geven tot kwaliteitsvol werk, financiën, producten en diensten en die de belangrijkste belemmeringen wegnemen voor hun succesvolle deelname aan de economie. In 2018 investeerde BIO in twee financiële instellingen en een fonds die vrouwelijke ondernemers zullen ondersteunen, onderwijs voor vrouwen promoten en hun positie op het vlak van werkgelegenheid zullen versterken.

In 2018 keurde BIO een deelname goed in een fonds dat zal investeren in energie-efficiëntie en schone energie. De nadruk zal daarbij op 4 kernsectoren liggen: energie-efficiëntie, de waardeketen voor schone energie, water, en milieuvriendelijke producten en diensten (afval, voedsel en landbouw, logistiek en materialen).

Alle investeringen van BIO dragen bij aan de lokale economische groei door jobcreatie, verhoogde productie, een positieve impact op export en toegang tot financiële diensten. De privésector speelt een cruciale rol bij het ondersteunen en het scheppen van banen, en het verhogen van lonen. De sector legt daarbij het fundament voor het verminderen van armoede.

De ondernemingen waarin BIO investeert profiteren van kennisoverdracht en capaciteitsopbouw. In 2018 werd een investering goedgekeurd in een fonds dat zich uitsluitend richt op technologiegebaseerde diensten en innovatie. Technologiebedrijven kunnen ook de levens van plattelandsgemeenschappen aanzienlijk verbeteren; met oplossingen die de productiviteit verbeteren, kosten en zwaar werk verminderen, afzet verhogen en risicoblootstelling verminderen.

Microfinancieringsinstellingen bereiken meer mensen met lage inkomens en/of zijn actief in afgelegen plattelandsgebieden. BIO keurde in 2018 vier microfinancieringsprojecten goed die lokale economische groei en de financiële inclusie van kleine en middelgrote bedrijven promoten.

de wereld beetje bij beetje veranderen

Belgische chocolade nog beter en duurzamer maken. Dat is het gezamenlijk doel van de Belgische chocolade- en detailhandelsector, het maatschappelijk middenveld, impactinvesteerders en universiteiten. Op initiatief van de vice-eersteminister, minister Alexander De Croo, ondertekenden ze in 2018 het Beyond Chocolate-partnerschap voor duurzame Belgische chocolade. Met hun handtekening verbonden ze zich tot het aanpakken van kinderarbeid, het bestrijden van ontbossing en het verzekeren van een leefbaar inkomen voor lokale cacao producenten.

Belgische chocolade staat in binnen- en buitenland bekend als een product van hoge kwaliteit. Consumenten van Belgische chocolade moeten naast de beste kwaliteit echter ook kunnen rekenen op de maximale duurzaamheid van het product. Daarom nam vicepremier Alexander De Croo het initiatief voor Beyond Chocolate, een partnerschap dat duurzame Belgische chocolade als doel heeft. De organisaties die zich inzetten voor duurzaamheid, The Shift en het duurzame handelsinitiatief IDH, speelden een coördinerende rol bij de totstandkoming van "Beyond Chocolate".

Betrokkenheid

Alle ondertekenaars van Beyond Chocolate verbinden zich ertoe om samen te werken aan een reeks uitdagingen voor duurzame chocolade, zoals het bestrijden van ontbossing, kinderarbeid en het garanderen van een leefbaar inkomen voor lokale cacao producenten. Concreet betekent dit dat alle Belgische chocolade die geproduceerd of verhandeld wordt in België tegen

eind 2015 aan een relevante certificeringsstandaard voldoet, of is geproduceerd met cacao producten volgens bedrijfsspecifieke duurzaamheidsprogramma's. De overeenkomsten tussen overheden en privépartners die onder het Cocoa & Forests Initiative vallen, moeten ook uiterlijk eind 2025 volledig zijn nageleefd. Dit betreft hoofdzakelijk het beëindigen van ontbossing in de twee grootste cacao producerende landen, Ghana en Ivoorkust. Ontbossing ten gevolge van cacao productie voor de Belgische chocoladesector moet eind 2030 stoppen. Tegen die tijd moeten ook alle cacao producenten ten minste een leefbaar inkomen verdienen.

SDG-statuu t voor internationale ontwikkeling

"Beyond Chocolate" bouwt voort op het Belgische SDG-statuu t voor internationale ontwikkeling dat twee jaar geleden werd geïntroduceerd, en dat de privésector, het maatschappelijk middenveld en de overheid samenbrengt rond de 17 SDG's van de Verenigde Naties.

de ontwikkelingsdoelstellingen van BIO

BIO maakt gebruik van haar eigen ex-ante beoordelingsinstrument om de onderbouwing van haar investeringen te structureren en te documenteren. Het geeft aan hoe en in welke mate de investering zal bijdragen aan de ontwikkelingsdoelstellingen van BIO (BDG's). Alle investeringen worden beoordeeld op hun verwachte bijdrage aan de BDG's. Deze acht doelstellingen werden opgesteld in 2015, toen het nieuw beoordelingskader werd geïmplementeerd.

Lokale economische groei: bijdragen aan jobcreatie, de groei van kmo's en import-/export-effecten

Consolidatie/innovatie in de privésector: nieuwe kennis of technologieën het land in brengen; de plaatselijke markt consolideren of structureren door het creëren van upstream- of downstream-koppelingen tussen bedrijven; bijdragen aan de creatie van nieuwe typen instellingen of aan de beschikbaarheid van nieuwe of verbeterde producten

Financiële inclusie: voorzien in financiële, krediet-, spaar-, betalings-, transfer- en verzekeringsdiensten aan financieel uitgesloten delen van de bevolking, waaronder micro-ondernemers.

De in 2018 door BIO goedgekeurde projecten zullen naar verwachting de meeste impact hebben op *Lokale economische groei* en op *Consolidatie en innovatie in de privésector*. Dit is hoofdzakelijk omwille van de verbeterde toegang tot financiering voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen. Hierdoor kunnen zij groeien, banen scheppen, belastingen betalen en de handelsbalans verbeteren. Onze investering in Cofina zal de lokale economische groei indirect bevorderen. Deze "mesofinancieringsinstelling" ondersteunt immers lokale micro-ondernemers en kmo's door middel van leningen. *Financiële inclusie* blijft voor BIO een prioriteit, met, bijvoorbeeld, een investering in I&P Afrique Entrepreneurs. De door dit fonds gefinancierde ondernemingen zullen baat hebben bij de kennisoverdracht en capaciteitsopbouw van de fondsbeheerder.

Voedselzekerheid & plattelandontwikkeling: de economische kansen van kleine boeren verbeteren, formele werkgelegenheid scheppen in plattelandsgebieden en bijdragen aan de beschikbaarheid van voedsel op plaatselijke markten

In 2018 keurde BIO maar één rechtstreeks landbouwproject goed (Babban Gona). Onrechtstreeks investeerde zij echter via private equity fondsen actief in de landbouwsector en via microfinancieringsinstellingen (MFI) die leningen

aanbieden in plattlandsgebieden. Zo droeg ze aan een verbeterde plattlands-ontwikkeling en aan de agrarische sector (MFI Enda in Tunesië en het private equity fonds Omnivore Partners in Indië).

Toegang tot basisvoorzieningen en -goederen: toegang bieden aan de bevolking tot basisvoorzieningen en -goederen. Deze omvatten energie, huisvesting, water, gezondheid, onderwijs en communicatie, maar geen voedings- of financiële diensten die onder andere BDG's vallen

Vanwege het gebrek aan nieuwe investeringen in de infrastructuur, scoort *Toegang tot basisvoorzieningen en -goederen* lager dan vorig jaar. Door middel van investeringen in privévermogensfondsen heeft BIO wel enige impact op instellingen in de onderwijs- en gezondheidssector.

Strijd tegen de klimaatverandering & behoud van natuurlijke rijkdommen: energie-efficiëntie verbeteren en bevoorrading van en toegang tot hernieuwbare energie mogelijk maken; natuurlijke rijkdommen bewaren; met name bos en water

Aangezien er in 2018 geen rechtstreekse investeringen in hernieuwbare energie werden goedgekeurd, scoort de *Strijd tegen klimaatverandering & het behoud van natuurlijke rijkdommen* als primaire doelstelling lager dan voorgaande jaren.

Gender: empowerment van en creatie van zakelijke kansen voor vrouwen

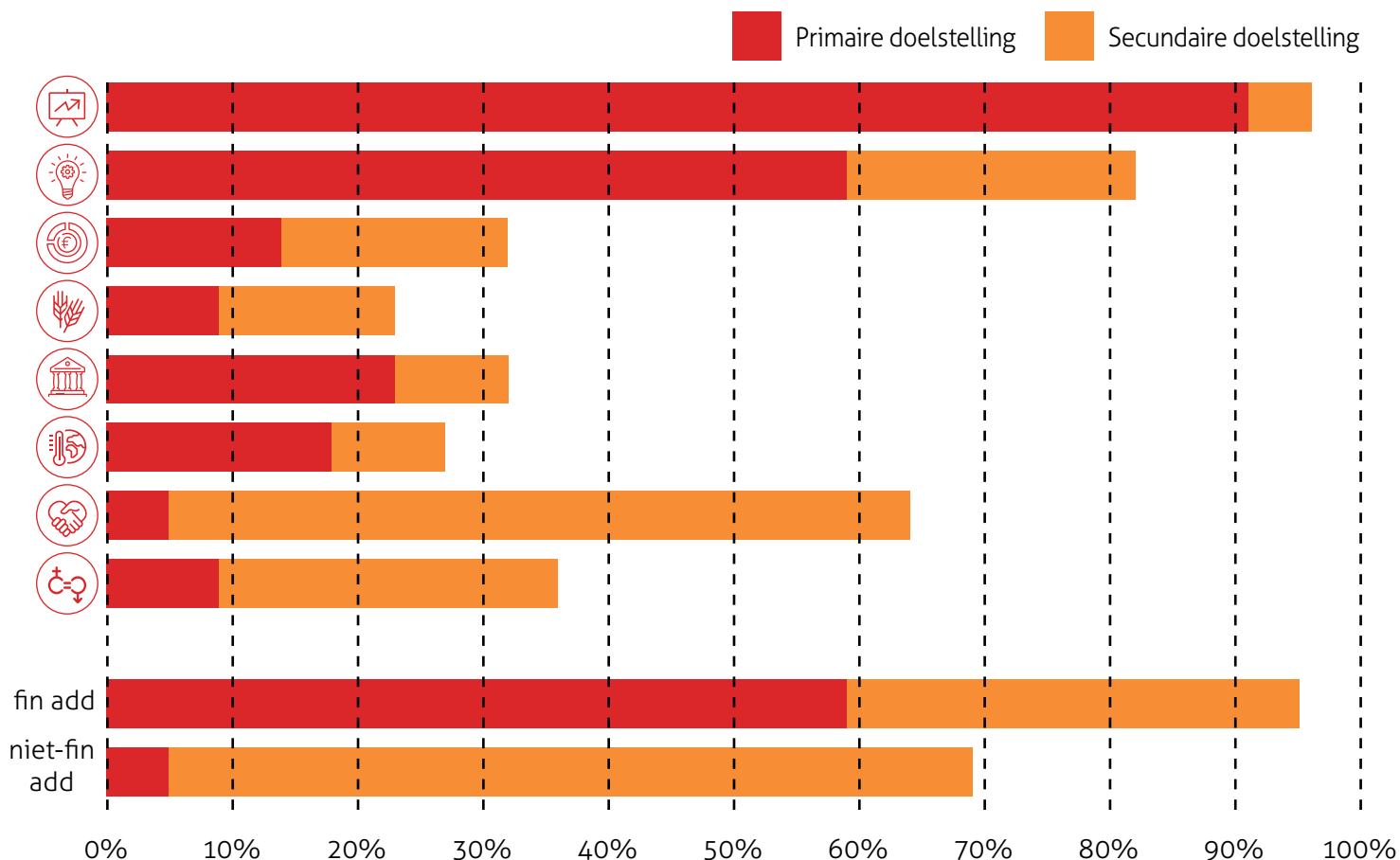
Bevordering van ESG best practices: kansen bieden voor het verbeteren van standaarden; of, indien de deelnemingen al uitblinken, ze als voorbeeld stellen aan collega's in de sector

Financiële additionaliteit: additionaliteit op de plaatselijke markt, bijvoorbeeld door de beschikbaarheid van middelen, het type van garantie, het dekken van financiële tekorten en de stempel van goedkeuring.

Niet-financiële additionaliteit: niet-financiële diensten zoals het verbeteren van ESG-praktijken of de ex-ante gedefinieerde behoefte aan of verlening van technische assistentie.

De promotie van *gendergelijkheid* en van de *best practices op milieu-, sociaal en bestuursvlak* (ESG) zijn transversale ontwikkelingsdoelstellingen. Zij scoren vooral als de verwachte secundaire doelstelling van de investering. We verwachten dat 86% van de projecten een positieve invloed zal hebben op de ESG-best practices. Ofwel blinkt een deelneming al uit op dit vlak en is ze een voorbeeld voor de sectorgenoten, ofwel – wanneer de bestaande praktijken niet voldoen aan de standaard – creëert de investering van BIO een kans om het beter te doen. Ten slotte heeft meer dan 36% van de projecten specifieke genderdoelstellingen omwille van de prominente rol die vrouwen spelen in het bestuur van het bedrijf of omwille van het scheppen van economische kansen voor vrouwen.

Een ander aspect van de ex-ante evaluatie is de verwachte toegevoegde waarde die BIO toevoegt aan het investeringsproject, zowel financieel als niet-financieel. *Financiële additionaliteit* gaat over de additionaliteit van BIO op de lokale financiële markt dankzij de beschikbaarheid van middelen, het type garantie, het dekken van financiële tekorten en de stempel van goedkeuring. *Niet-financiële additionaliteit* gaat over de BIO-diensten die het financiële overstijgen, zoals verbeterde ESG-praktijken, of de ex-ante gedefinieerde behoefte of levering van technische assistentie.

wat kan BIO voor u doen?

Instrumenten: schuld en kapitaal

Financiering: in €, \$ of lokale valuta

Sectoren: alle sectoren, behalve degene op de uitsluitingslijst van IFC en EDFI

 www.ifc.org/exclusionlist

 www.edfi.eu/policy

Voorkeur voor:

Landbouw en agribusiness

Financiële sector gericht op micro-, kleine en middelgrote ondernemingen

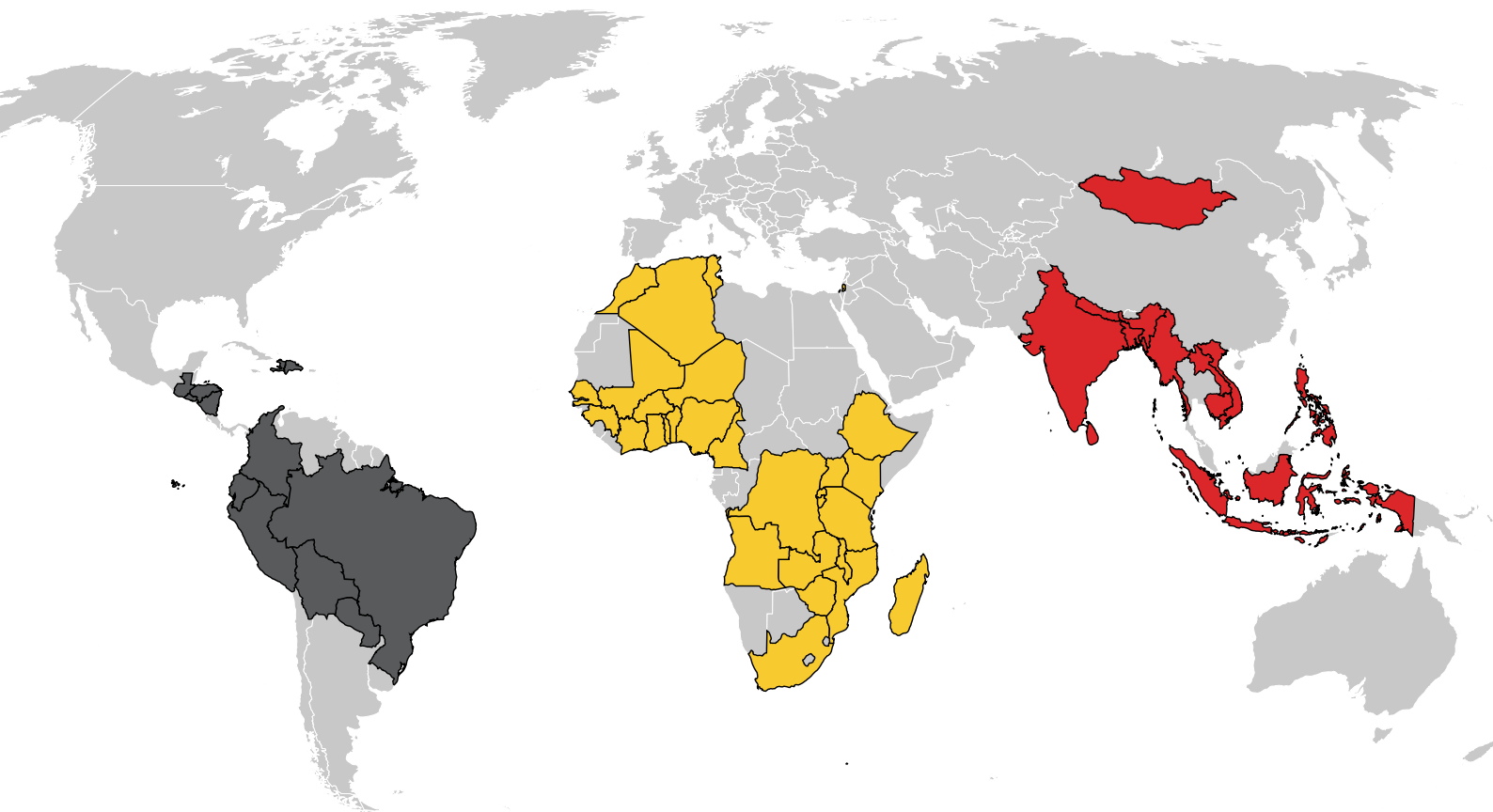

Hernieuwbare energie

Basisvoorzieningen voor de bevolking

Landen die in aanmerking komen

Latijns-Amerika

Bolivia, Brazilië, Colombia, Dominicaanse republiek, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Haïti, Honduras, Nicaragua, Paraguay, Peru

Afrika

Algerije, Angola, Benin, Burkina Faso, Burundi, Democratische Republiek Congo, Ethiopië, Ghana, Guinea, Ivoorkust, Kameroen, Kenia, Madagascar, Malawi, Mali, Marokko, Mozambique, Niger, Nigeria, Oeganda, Palestina, Rwanda, Senegal, Tanzania, Togo, Tunesië, Zambia, Zimbabwe, Zuid-Afrika

Azië

Bangladesh, Cambodja, Filipijnen, India, Indonesië, Laos, Mongolië, Myanmar, Nepal, Sri Lanka, Vietnam

Investeringsmaatschappijen en fondsen

Bedrag:
€ 1 - 10 M

Doelgroep:
private-equityfonds voor kmo's, infrastructuur en microfinanciering

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, e-mail naar fif@bio-invest.be

Financiële instellingen

Bedrag:
minimaal € 1 - 15 M

Doelgroep:
financiële instellingen die het micro- en kleine bedrijvensegment ondersteunen

Leningen:
looptijd: 3 - 10 jaar
(max. aflossingsvrije periode: 3 jaar)

Kapitaal:
BIO aanvaardt enkel minderheidsdeelnames

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, e-mail naar fif@bio-invest.be

Ondernemingen

Bedrag:
minimaal € 1 M

Doelgroep:
bestaande bedrijven in de landbouwsector, industrie, diensten aan de bevolking (d.w.z. gezondheid en onderwijs), energie-efficiëntie

Leningen:
looptijd: 3 - 10 jaar

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, e-mail naar enterprises@bio-invest.be

Infrastructuur

Bedrag:
€ 3 - 15 M

Doelgroep:
BIO kan infrastructuurprojecten ondersteunen die basisvoorzieningen bieden aan de bevolking en aan het ecosysteem van ondernemers, met inbegrip van, maar niet uitsluitend, hernieuwbare energie, telecommunicatie en transport en logistiek.

Lening:
looptijd: ≤ 15 jaar

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, e-mail naar infrastructure@bio-invest.be

Business development support fund

Wie mag zich inschrijven?

Bestaande en toekomstige klanten van BIO kunnen projecten voorstellen in lijn met de investeringsstrategie van BIO en haar geografische ontvankelijkheidscriteria

Bijdrage van de klant

Aan klanten wordt een financiële bijdrage gevraagd. Het percentage is gebaseerd op hun financiële vermogen en wordt per geval beoordeeld.

Voor haalbaarheidsstudies moeten klanten om ten minste 50% van de in aanmerking komende kosten dekken.

Kosten die in aanmerking komen:

tarieven en onkosten van experts; specifiek projectgerelateerde kosten zoals workshopkosten, enz. ...

Kosten die niet in aanmerking komen:

operationele en kapitaalkosten; projecten die lopende zijn en reeds gemaakte kosten

Haalbaarheidsstudie:

max. € 100.000 per klant

Overige ondersteuning:

max. € 350.000 per klant

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, e-mail naar supportfund@bio-invest.be

BIO's oplossingen ondernemingen

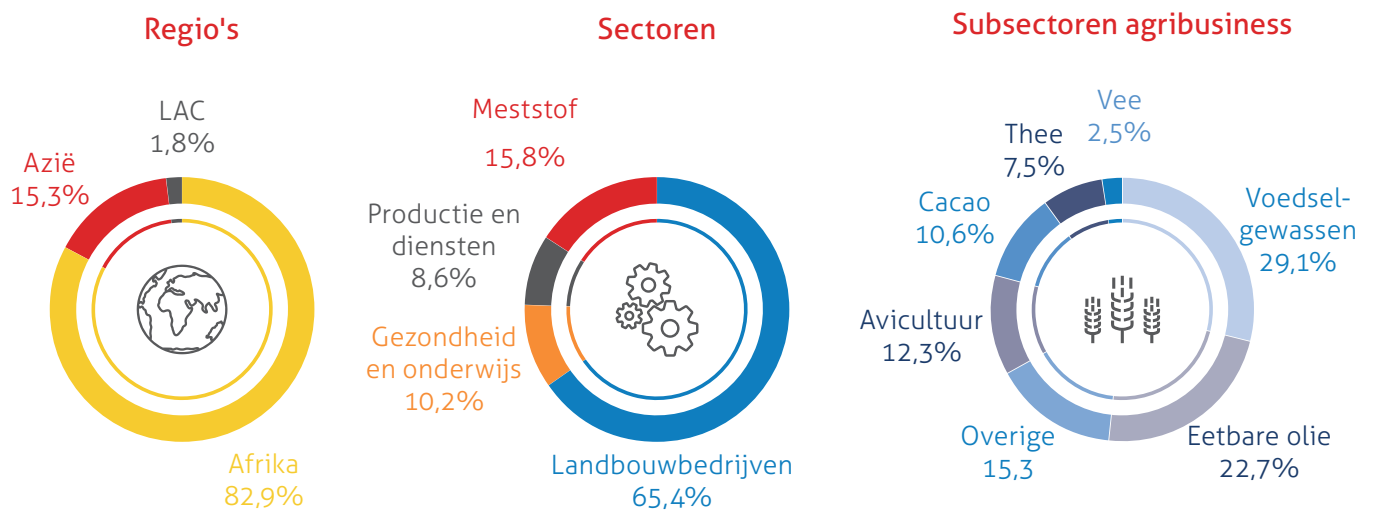

Kmo's zijn van het grootste belang voor de economische groei in ontwikkelingslanden. Door de banen die ze creëren spelen ze een hoofdrol in de strijd tegen armoede. Zij zijn ook nuttig voor het verspreiden van expertise en het versterken van de maatschappelijke samenhang omdat zij lokale waardeketens ontwikkelen en de overheidsinkomsten vergroten.

Maar voor veel van deze ondernemers is de toegang tot krediet een obstakel bij het grijpen van kansen. Om die reden verleent BIO middellange- en langetermijnfinanciering en technische assistentie waarmee managementcapaciteit kan worden

opgebouwd en de overdracht van kennis versneld. Dit gebeurt met een sterke nadruk op verantwoordelijke ontwikkeling, ethisch en transparant bestuur en een strenge naleving van maatschappelijke en milieunormen.

Nettoverbintenissen (12/2018) - € 65,5 M - 27 projecten

iets teruggeven aan afrika

enکو education

Mijn naam is Bamidele Akinbo en ik ben directeur van de Enko La Gaieté International School in Yaoundé, Kameroen.

Toen we ongeveer twee en een half jaar geleden met deze school begonnen, was dat best een grote uitdaging omdat we geen referenties hadden, dus was het moeilijk om de school te promoten. Desondanks schreven enkele ouders hun kinderen in en op dit moment kunnen we goede resultaten voorleggen: 95% van onze eindexamenklas heeft een genereus studiebeursaanbod ontvangen van topuniversiteiten van over heel de wereld.

Ik denk dat Enko uniek is voor studenten, omdat ze bij ons betekenis geven aan wat ze leren. Ze kunnen meedoen, onderzoek uitvoeren, een bijdrage leveren en hun eigen meningen hebben. Het is geen eenrichtingsverkeer, waarbij alleen de

leerkracht praat en de studenten stil moeten zitten en aantekeningen moeten maken.

Ik besloot om voor Enko Education te gaan werken omdat ik denk dat ik met Enko Education ik iets kan terugdoen voor Afrika. Aangezien ik zelf de transformatie heb ervaren die het internationale baccalaureaat (IB) aan studenten en leerkrachten biedt, besloot ik om terug te keren naar Afrika en dit model over te nemen. Wij zijn waarschijnlijk een van de meest betaalbare IB-scholen ter wereld. Dat heeft voor mij een filantropische betekenis, het is innovatief en het is iets dat ik echt graag ondersteun. *Bamidele woonde in China, Mauritius en Zuid-Afrika voordat hij naar Kameroen verhuisde als de oprichtend directeur van de Enko La Gaieté International School; de eerste in het Enko Education-netwerk.*

Feiten en cijfers

Sector	Onderneming	Subsector	Onderwijs
Regio	Afrika		
Instrument	Lening	Bedrag	€ 2 M

Impact op ontwikkeling

- Lokale economische groei: tegen 2025 voorziet Enko Education dat ze ruim 870 leerkrachten in dienst zal hebben, wat een grote invloed op de werkgelegenheid zal hebben.
- Consolidatie/innovatie in de privésector: Enko Education levert een kwalitatief hoogstaand programma tegen een concurrerende prijs, dat gericht is op de plaatselijke bevolking. Door de oprichting van nog eens 5 scholen te ondersteunen, speelt BIO een belangrijke rol bij het overdragen van kennis en ervaring aan lokale leerkrachten in nieuwe landen.
- Toegang tot basisvoorzieningen en -goederen: Enko Education biedt onderwijs van hoge kwaliteit aan de plaatselijke bevolking.

Enko Education's missie is om de toegang voor Afrikaanse eindexamenkandidaten tot 's werelds beste universiteit te vergroten door middel van internationaal onderwijs van hoge kwaliteit. De onderneming heeft een innovatief kosteneffectief model ontworpen voor internationale middelbare scholen die het internationale baccalaureaat (IB) aanbieden, waardoor plaatselijke studenten een springplank wordt geboden naar de beste universiteiten ter wereld.

De onderneming werd in 2013 opgericht. Tot dusver heeft ze een netwerk van 13 scholen ontwikkeld in Burkina Faso, Kameroen, Ivoorkust, Mali, Mozambique, Senegal en Zuid-Afrika. De investering van BIO bestond uit het opzetten van vier scholen en het toestaan van twee scholen als aanvulling op het netwerk.

Het middenklasseselement biedt het grootste potentieel voor particulier onderwijs in Afrika. Er bestaat een kloof tussen particuliere scholen met een laag tarief die een nationaal curriculum aanbieden tegen minder dan USD 500 per maand en onbetaalbare internationale scholen die meer dan USD 6000 vragen. Enko Education is de enige die deze kloof overbrugt, waardoor het IB toegankelijk wordt voor de middenklasse van Afrika. Bovendien biedt het studiebeurzen aan tussen 10 en 20% van zijn studenten om de toegang te vergroten tot uitstekend internationaal onderwijs voor de minderbedeelden. Enko Education bouwt plaatselijke capaciteit op door plaatselijke leerkrachten aan te werven en ze intensief op te leiden.

BIO's oplossingen *financiële instellingen*

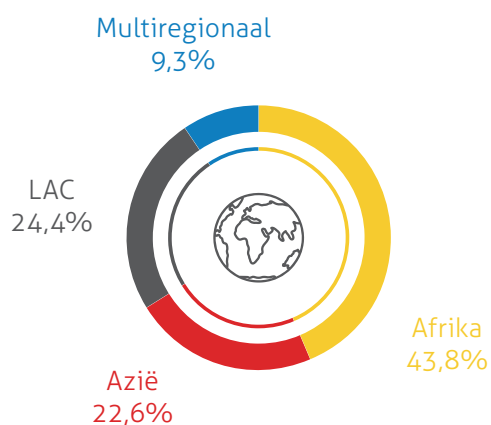
Een van de belangrijkste doelstellingen van BIO is om de toegang tot financiering te vergroten voor micro-, kleine en middelgrote bedrijven (MSME's). Op deze manier bekrachtigt BIO ondernemers en levert zij een bijdrage aan de lokale economische groei.

Financiële instellingen zijn het belangrijkste kanaal om het 'ontbrekende midden' te bedienen, dat bestaat uit bedrijven met kapitaalbehoeften tussen USD 100 (microactiviteit) tot USD 500.000 (kmo's). Ze bieden de nodige marktkennis, distributiekanaalen, producten, processen en controlemiddelen aan om dit economische segment te laten groeien. Daarom kanaliseert BIO een aanzienlijk gedeelte van haar

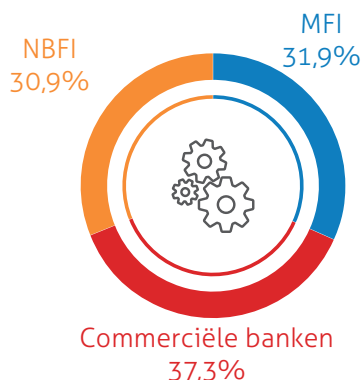
investeringen via financiële instellingen, die op hun beurt MSME's rechtstreeks ondersteunen. Met die benadering spoort BIO deze instellingen aan om zich te houden aan de principes betreffende consumentenbescherming en aan hoge milieu- en maatschappelijke standaarden. BIO levert ook technische assistentie om de interne capaciteit en efficiëntie van de instellingen te versterken.

Nettoverbintenissen (12/2018) - € 302,1 M - 38 projecten

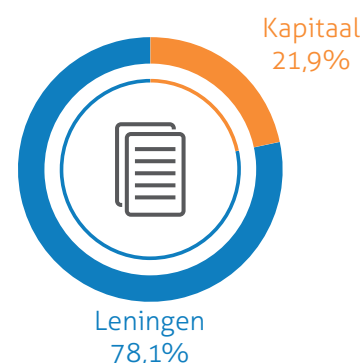
Regio's

Sectoren

Type

alles in het werk stellen

citizens development business finance

Ik ben Mahendra en in de afgelopen 20 jaar heb ik een restaurant geleid. In 2008 leerde ik CDB kennen en sindsdien ben ik klant bij hen.

Toen CDB de beurs opging, nam ik deel en kon ik winst maken. Ze moedigen ons ook aan om te sparen en de medewerkers innen persoonlijk onze stortingen. Hun flexibiliteit helpt ons om goed te functioneren. We besparen niet alleen tijd, maar we kunnen ons spaargeld bij CDB ook vermeerderen. Hun klantenservice is ongeëvenaard; ze hebben een persoonlijke dienstverlening en dat vind ik zeer belangrijk.

Ik ben Ann Jayawardane, een klant van CDB. Twee jaar geleden kwam ik bij CDB, toen ik voor het eerst terugkeerde uit het buitenland om me te vestigen in Sri Lanka en CDB is geweldig geweest. Ons bedrijf, een logistieke onderneming, had een onderneming nodig die onze voertuigen wilde financieren, en CDB heeft alles in het werk gesteld om ons te helpen. Ze zijn zeer behulpzaam geweest om ons te krijgen waar we nu staan.

Mahendra en Ann zijn beiden ondernemers en zijn klant bij Citizens Development Business Finance.

Feiten en cijfers

Sector	Financiële instelling	Subsector	Niet-bancaire financiële instelling
Regio	Sri Lanka, Azië		
Instrument	Lening	Bedrag	€ 9,5 M

Impact op ontwikkeling

Lokale economische groei: financiële dienstverlening aan ondernemingen, waaronder sparen, deposito's, leningen, leasefaciliteiten, kredietkaarten en valutawisseldiensten, beïnvloedt de omvang van hun activiteiten, genereert werkgelegenheid en stimuleert de ontwikkeling van de economie.

Financiële inclusie: CDB is een niet-bancaire financiële instelling die een volledige reeks financiële diensten aanbiedt aan individuen en mkmo-klanten. CDB houdt zich in hoofdzaak bezig met het leasen van voertuigen en begon onlangs met andere door activa gedekte leningen. Naast leningen biedt CDB ook andere financiële producten aan, zoals valutawissel- en betalingsdiensten.

Citizens Development Business Finance PLC (CDB) is een niet-bancaire financiële instelling (NBFI) in Sri Lanka, die uitgebreide financiële diensten aanbiedt, waaronder het leasen van voertuigen. Opgericht in 1995, werd zij in mei 2009 een openbare deposito-instelling. Ze is nu één van de 5 grootste NBFIs van het land met een vermogen van LKR 91,9 miljard (€ 467,7 M). CDB is een hartstochtelijk voorstander van duurzaamheid en positioneert zich enerzijds als disruptieve speler op de markt van financiële

intermediären en anderzijds als een zakelijke huisvader met veel zin voor maatschappelijke en ecologische verantwoordelijkheid.

Met haar investering ondersteunt BIO de groei van CDB. Die is vooral gericht op het aanbieden van leningen aan plattelands-, micro- en kleine ondernemers. Zij worden vandaag te weinig bediend omdat commerciële banken zich eerder richten op het hogere segment van de kmo-markt.

BIO's oplossingen

investeringsmaatschappijen en fondsen

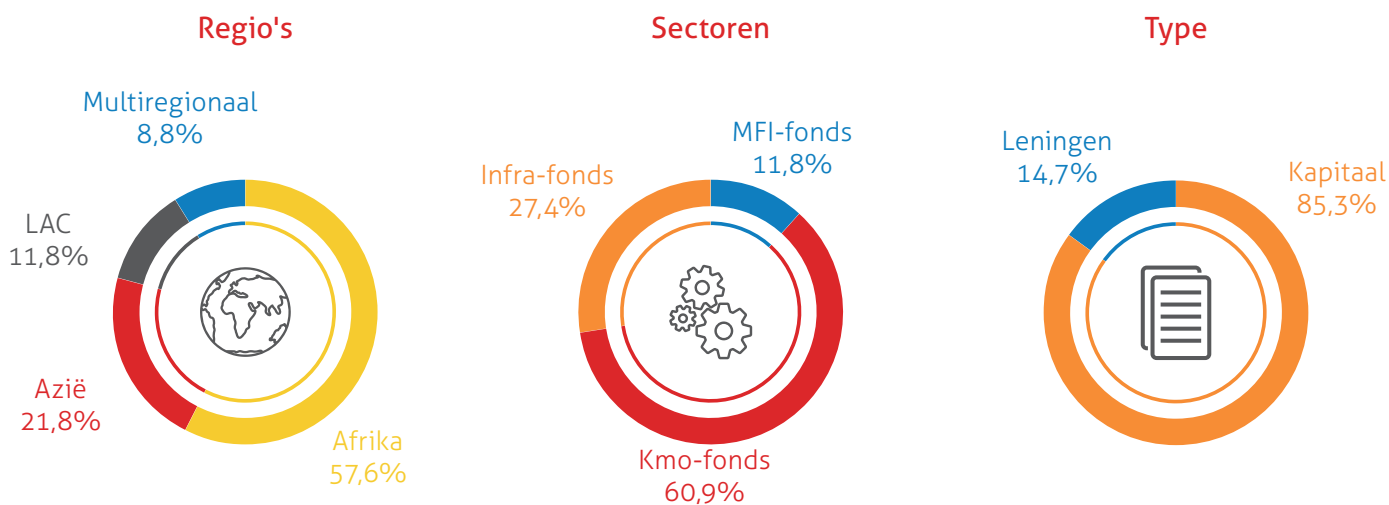

In 2018 bleven investeringen in fondsen behoren tot de kern van BIO's strategie. Het is een ideale manier om een gediversifieerde portefeuille op te bouwen, ondernemers langetermijnkapitaal te bieden en het businessmodel van de betreffende kmo's te versterken.

Voor haar investeringen in fondsen selecteert BIO beheerders die goed bekend zijn in de doellanden en die hun projecten van dichtbij kunnen volgen. Door in bepaalde sectoren, regio's en businessfasen samen te werken met andere impactinvesteerdere bouwt BIO een gediversifieerde en relevante portefeuille op. Investeringen in fondsen ondersteunen ook de groei van de onderliggende ondernemingen en dragen bij aan de ontwikkeling van de privésector. Daardoor kunnen nieuwe producten en diensten

worden gecreëerd, terwijl tegelijkertijd het concurrentievermogen en de werkgelegenheid erop vooruit gaan. De daaruit voortvloeiende toename van belastingopbrengsten is ook in het voordeel van lokale overheden. Ten slotte selecteert BIO altijd actieve fondsbeheerteams die een belangrijke rol spelen bij het verhogen van de milieu-, maatschappelijke en bestuursstandaarden in de betrokken ondernemingen.

Nettoverbintnissen (12/2018) - € 243,7 M - 46 projecten

een wandeling door het bos

asff II

Unieke kansen

Demografische en economische groei leiden tot een stijgende vraag naar bosbouwproducten. Het wemelt van de investeringskansen in de bosbouwsectoren in Sub-Saharaans Afrika. Gebrek aan informatie, kapitaal en managementvaardigheden creëert echter inefficiënte markten. Om de productiviteit te verbeteren, downstreamproductie te ontwikkelen en houtafval te gebruiken als energiebron, rehabiliteert en reorganiseert ASFF bestaande bosbouwplantages. De belangrijkste investeringscriteria zijn FSC-certificering en de IFC-standaarden voor boslandbouw. De hoofduitdaging is om zowel milieuvriendelijk als economisch duurzaam te zijn.

Lokale gemeenschappen

De gemeenschapsrelaties worden zorgvuldig ingeschat tijdens het due diligence-onderzoek. Het fonds heeft ook rechtstreeks contact, of via derden, met de gemeenschappen om de verstoring door bosbouwplantages te minimaliseren. ASFF investeert in en ontwikkelt manieren om het welzijn van de mensen die in de buurt wonen en werken te verhogen. Zo creëerde het eerste fonds al meer dan 8.500 banen en steunde het ruim 3.000 kmo's, zoals aannemers en dienstverleners. Het fonds wil ook een katalysator zijn voor andere hoofdrolspelers, zoals kleine landbouwbedrijven die impact creëren op het vlak van duurzaam bosbeheer en het bestrijden van armoede.

Feiten en cijfers

Sector	Investeringsmaatschappijen en fondsen	Subsector	Kmo-fondsen
Regio	Afrika		
Instrument	Kapitaal	Bedrag	€ 4,1 M

Impact op ontwikkeling

- Lokale economische groei: ASFF II levert extra kapitaal op de middellange tot lange termijn aan de bosbouwsector in Afrika.
- Consolidatie van de privésector: de bosbouwsector wordt als risicovol beschouwd en wordt onvoldoende bediend door financiële instellingen.
- Voedselzekerheid & plattelandontwikkeling: ASFF II streeft naar het ontwikkelen van een inclusieve, commerciële benadering voor kleine bedrijven.
- Strijd tegen de klimaatverandering & behoud van natuurlijke rijkdommen: ASFF II investeert alleen in FSC-gecertificeerd/certificeerbare bosbouwplantages en investeert in energie-efficiëntieprojecten (valorisatie van de biomassa uit bossen).
- Bevordering van ESG best practices: Ook IFC-prestatiesstandaarden worden aangepakt en opgenomen in de totale evaluatie, waarbij speciale aandacht wordt besteed aan die transacties waarbij FSC niet onmiddellijk kan worden verkregen of niet van toepassing is.

Africa Sustainable Forestry Fund (ASFF) II investeert in duurzame bosbouwplantages en verwerkingsfaciliteiten met het doel om de reorganisatie en ontwikkeling van de Afrikaanse bosbouw proactief te leiden en het groeiende gat tussen aanbod en vraag van bosbouwproducten te helpen dichten. Het fonds beschikt over een

portefeuille van innovatieve bosbeheerprojecten in plattelandsgebieden in Afrika, die voorzien in een grote reeks milieu-, maatschappelijke en economische voordelen voor de omringende gemeenschappen. ASFF II is een gesloten investeringsfonds op twaalf jaar.

BIO's oplossingen infrastructuur

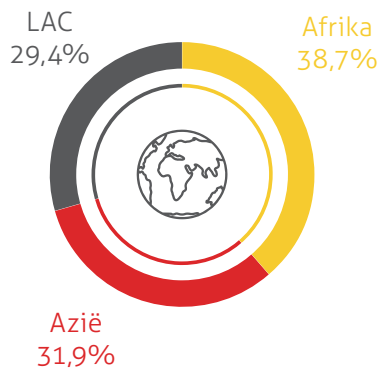
Adequate toegang tot infrastructuur is een elementaire dienst aan de bevolking. Het is ook onontbeerlijk voor economische groei en een duurzame private sector.

BIO investeert in projecten die de basisvoorzieningen aan de bevolking uitbreiden. Dit omvat de toegang tot energie en water, telecommunicatie en transport. De afgelopen jaren lag de focus van BIO voornamelijk op hernieuwbare energie (met inbegrip van zonne-energie, waterkracht- en windenergie). Dit zorgt niet alleen voor betere en goedkopere toegang tot energie, maar draagt ook bij tot een lagere uitstoot van broeikasgassen en de strijd tegen klimaatopwarming. BIO steunde zowel on- als off-grid-projecten en kon financiering aanbieden met een lange looptijd, die

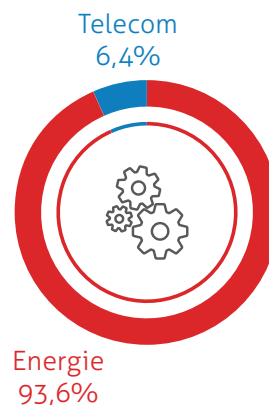
goed is aangepast aan de terugbetalingscapaciteit van de projecten. BIO hanteert een tweetrapsbenadering: "volg het voorbeeld" van forse DFI's voor grote projecten en "neem het voortouw" bij kleinere projecten (tot 20 MW). Behalve met kapitaal en schuld, kan BIO ook projecten ondersteunen met subsidies voor haalbaarheids- en technische studies. BIO let ook goed op dat deze projecten worden uitgevoerd in goede verstandhouding met de gemeenschappen en in overeenstemming met strenge milieu- en maatschappelijke standaarden.

Nettoverbintenissen (12/2018) - € 165,4 M - 18 projecten

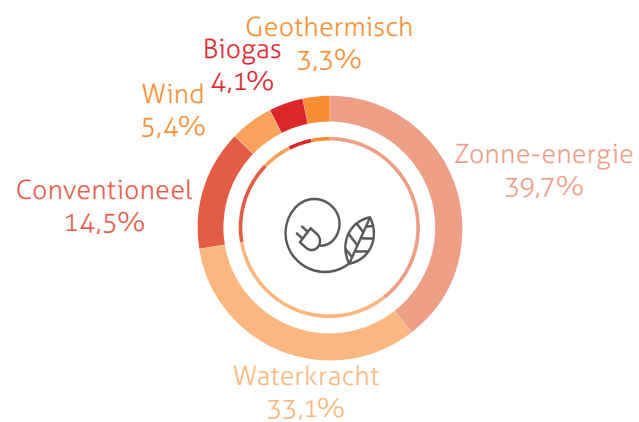
Regio's

Sectoren

Subsectoren energie

ik creër graag nieuwe dingen

bósforo

Mijn vader is een Amerikaan die naar El Salvador is verhuisd nadat hij mijn moeder – een Salvadoraanse – had ontmoet. Ik ben geboren in El Salvador maar ging naar de middelbare school en de universiteit in Florida, waar ik ook mijn eerste werkervaring opdeed. Uiteindelijk verhuisde ik naar Colombia, toen naar Mexico en ten slotte streek ik weer neer in El Salvador. Er is niets zo fijn dan omringd te zijn door familie en vrienden uit je kindertijd. We hebben een vrij goed leven hier. We hebben stranden. We hebben bergen en mijn familie heeft koffieboerderijen. We kunnen in het weekend dus altijd iets moois bezoeken.

De zonnetrend hier begon toen de overheid, als onderdeel van haar energiebeleid, besloot om investeringen in hernieuwbare energie te promoten. In 2016 dong AES mee voor een aanbesteding die we op het nippertje verloren. Datzelfde jaar begonnen we te investeren in energiedistributieprojecten. We zochten tien locaties waar de lokale vraag de productiecapaciteit van een centrale van 10 MW kon absorberen. We ontwierpen ze allemaal identiek. We ontwikkelden Bósforo in een joint venture met CMI, een Guatemalteekse firma.

Het is onze missie bij AES om levens te verbeteren door in te zetten op een veiligere en groenere energietoekomst. Dat is wat we hier in El Salvador

doen met projecten zoals Bósforo. Alhoewel zonne-energie een relatief kleine markt is in El Salvador, groeit hernieuwbare energie nog altijd, met inbegrip van andere hernieuwbare energiebronnen zoals windkracht en geothermie.

De contacten met de lokale gemeenschappen zijn ook intensief omdat het project geografisch verspreid ligt over tien locaties. We hebben bijvoorbeeld onderwijs- en milieuprogramma's. Jongens en meisjes studeren af als elektriciën met de bedoeling hun vaardigheden in te zetten op de markt. Samen met lokale overheden en scholen hebben we programma's ontwikkeld om bedreigde inheemse boomsoorten te planten. We ondersteunen gemeenschappen ook met infrastructuurprojecten zoals onder meer wegenwerken, vergadercentra, parken en veiligheidsmuren rond medische centra en scholen. Al deze projecten worden geselecteerd in directe samenwerking met de gemeenschappen.

Ik houd veel van grootschalige projecten omdat je echt maatschappelijke impact kan hebben en je de duurzaamheid ervan kan garanderen. Ik creër graag nieuwe dingen, doe de dingen graag goed en wil een verschil maken.

Jon Davenport is de projectdirecteur van Bósforo.

Feiten en cijfers

Sector	Infrastructuur	Subsector	Energie - solar
Regio	El Salvador, Latijns-Amerika		
Instrument	Lening	Bedrag	€ 14,2 M

Impact op ontwikkeling

Toegang tot basisvoorzieningen en -goederen: de centrale zal ruim 200 GWh/jaar aan hernieuwbare energie leveren, wat voldoende elektriciteit voor 186.042 mensen garandeert.

Strijd tegen de klimaatverandering: Bósforo vermijdt lokale emissies die doorgaans gepaard gaan met conventionele energie, wat een besparing oplevert van 91.400 ton CO_{2eq}/jaar.

Bósforo is één van de eerste zonne-energieprojecten van zijn omvang in El Salvador. De verschillende centrales zullen direct worden aangesloten op de regionale distributienetwerken in het land. Als zodanig is dit een voorbeeld van gedistribueerde opwekking, waarbij energie wordt opgewekt voor

lokaal gebruik en de efficiëntie wordt verbeterd door het elimineren van transmissieverliezen. De opgewekte elektriciteit zal worden verkocht door middel van energieaankoopovereenkomsten met een looptijd van 25 jaar aan vier verschillende distributiemaatschappijen.

BIO's oplossingen

business development support fund

Om bedrijven de mogelijkheid te geven te groeien en te floreren, banen te creëren en expertise op te bouwen hebben ze niet alleen op maat gemaakte investeringen nodig maar ook de vaardigheden en knowhow om hun bedrijfsresultaten te verbeteren en de duurzaamheid ervan op alle niveaus te verhogen.

Met subsidies van het Business Development Support Fund cofinanciert BIO technische assistentie, haalbaarheidsstudies en investeringssteun voor innovatieve kmo's.

- **Technische assistentie** verbetert zakelijke prestaties, vaardigheden en standaarden die van belang zijn voor de prestaties van het bedrijf en de ontwikkelingsimpact. Voorbeelden: de ontwikkeling van digitale producten voor een microfinancieringsinstelling; het opzetten van een bedrijfstrainingscentrum voor kmo-klienten van een bank; de voorbereiding tot certificering (ISO, Fair Trade, organisch, ...).
- **Haalbaarheidsstudies** analyseren de technische levensvatbaarheid en winstgevendheid van een investeringsproject en zijn onontbeerlijk voor het opzetten of ontwikkelen van een bedrijf. Voorbeelden: een E&S impactstudie voor een nieuw zonneenergieproject; een markt- en technische studie voor een landbouwproject.
- **Investeringsondersteuning voor innovatieve kmo's** ondersteunt kmo's bij het ontwikkelen van innovatieve projecten en diensten met een grote ontwikkelingsimpact door het co-financieren van vaste activa of operationele kosten. Het businessmodel, het product of de dienst moeten innovatief zijn vergeleken met de lokale context en een grote ontwikkelingsimpact aantonen. Dit is alleen beschikbaar voor kmo's die actief zijn op het vlak van hernieuwbare energie/ klimaatverandering, landbouw/ landbouwbedrijven of digitalisering.

In 2018 werden 10 subsidies toegezegd voor een totaalbudget van EUR 850.000. Enkele projecten die BIO ondersteunde:

- Cofina, de West-Afrikaanse microkredietgroep, zette de eerste stappen in de richting van een Smart Campaign-certificering;
- Puratos Grand Place Vietnam introduceerde een innovatief landbouw-ecologisch project met hun boeren-leveranciers;
- de ACEP groep initieerde een participatief rebranding- en communicatieproject;
- in 2018 organiseerde BIO haar eerste internationale workshop voor portfolioklanten in Phnom Penh, Cambodja. De workshop werd bijgewoond door deelnemers van 9 Afrikaanse en Zuidoost-Aziatische microfinancierings- en kmo-bankinstellingen die de uitdagingen en voordelen bespraken van milieu- en maatschappelijk beheer en de kansen in groene financiering. Het was een groot succes, dankzij de deelname van en onderlinge uitwisseling van kennis tussen de instellingen.

Totaal verbintenissen: EUR 850.000

Aantal projecten: 10

Ondertekende projecten: 11

Ondertekend bedrag: EUR 1,2 M

Met ingang van 2019 werd de draagwijdte van het subsidiefonds – nu het Business Development Support Fund genoemd – uitgebreid. Hierdoor kan BIO ook projecten ondersteunen in de waardeketen van haar klanten en steun bieden aan impactvolle sectorinitiatieven.

onze business is digitaal

iCare (door clmdf II)

Ik heet Pablo Alonso Caprile en ben geboren in Spanje. Ik werkte als handelaar in derivaten op de Britse kapitaalmarkten. Tijdens een sabbatical in Cambodja ontmoette ik Douglas Clayton, mijn vriend, mentor en lid van de raad van bestuur van iCare Benefits. Hij liet me kennismaken met iCare, zijn team en businessmodel.

iCare Benefits is een digitaal, volledig geïntegreerd retailplatform dat fabrieksarbeiders in Zuidoost-Azië toelaat om op een duurzame manier producten en diensten aan te schaffen, zoals mobiele telefoons, keukenapparaten, elektronica, fietsen, en dergelijke meer. Dat gebeurt met maandelijkse afbetalingen aan 0% rente en zonder vergoedingen. iCare Benefits Cambodia is momenteel actief bij ruim 150 bedrijven en heeft meer dan 150.000 leden.

Bij traditionele retail worden de financieringskosten toegevoegd aan de prijs van het product, en betaald door de klant. Omwille van zijn schaalgrootte kan iCare Benefits de financieringskosten van de klant afwentelen op de distributeur. Dat betekent dat fabrieksarbeiders met een lager inkomen deze producten en diensten nu kunnen kopen aan

marktprijzen, ze kunnen afbetalen in termijnen en zonder enige interest.

Aangezien onze activiteiten volledig digitaal zijn en cashloos voor de klant, moeten we rekening houden met hun technologische savoir-faire. In Europa is iedereen in staat om dingen te kopen via onlinewinkels zoals Amazon. Onze klanten kunnen dat niet. Het is dan ook deel van onze missie om onze klanten te leren hoe ze de technologie moeten gebruiken. Wij gaan naar de fabriek en leggen hen de zaken ter plekke uit. Het uiteindelijke doel is dat onze klanten in staat zijn om met het digitale iCare-platform zowat alles aan te kopen, van een verzekeringspolis tot een rijstkoker, en van een koelkast tot een matras.

Pablo Alonso Caprile is de CFO van iCare, een investering van één van BIO's klanten: het Cambodia Laos Myanmar Development Fund II (CLMDF II).

Feiten en cijfers

Sector	Investeringsmaatschappijen en fondsen	Subsector	Kmo-fondsen
Regio	Azië		
Instrument	Technische assistentie	Bedrag	€ 332.000

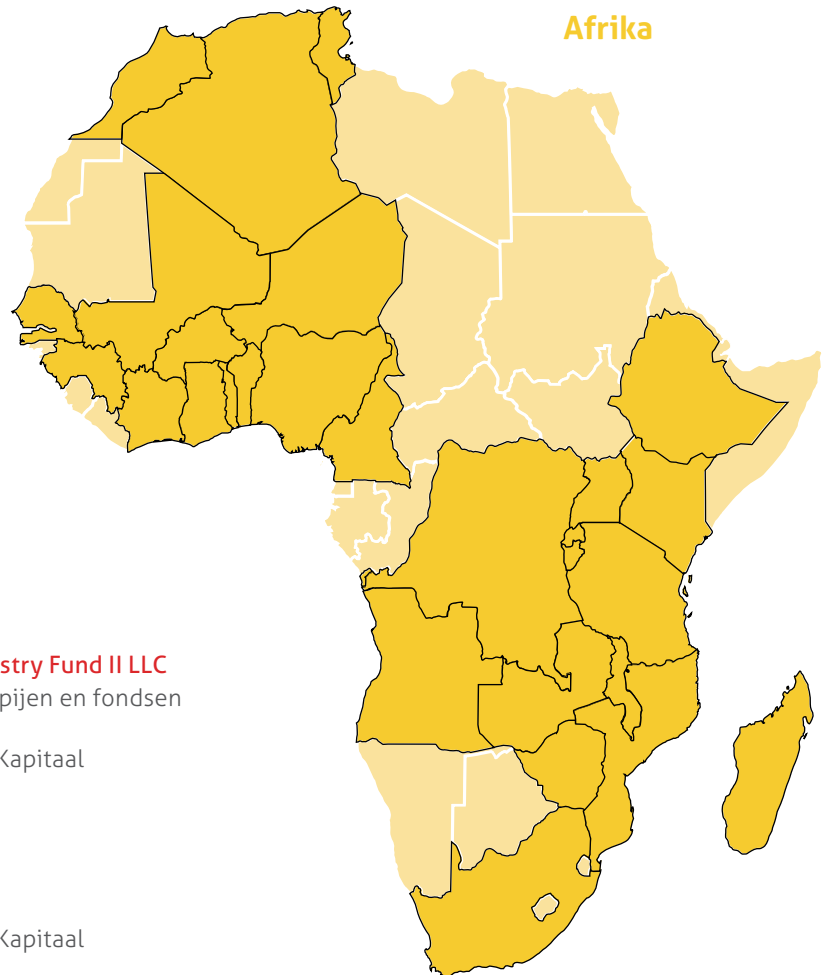
Impact op ontwikkeling

- Lokale economische groei: CLMDF II wil lokale kmo's voorzien van langetermijnfinanciering met kapitaal dat momenteel nog maar zelden beschikbaar is. CLMDF II is op dit ogenblik het enige risicokapitaalfonds voor kmo's in Cambodja, Laos en Myanmar.
- Consolidatie van de privésector: CLMDF II is de enige speler die langetermijnfinanciering aanbiedt aan kmo's in de doelmarkten.
- Bevordering van ESG-best practices: er is een milieu- en maatschappelijk beheersysteem aanwezig in overeenkomst met de DFI-richtlijnen dat wordt toegepast voor alle nieuwe investeringen.

In 2018 kende BIO technische assistentie toe ter waarde van USD 350.000 aan het Cambodia Laos Myanmar Development Fund II (CLMDF II). Dit is een sectoroverstijgend groeikapitaalfonds met een looptijd van 10 jaar dat investeert in kmo's in Cambodja, Laos en Myanmar. In 2016 investeerde BIO USD 5 M in het fonds. De technische assistentie is bedoeld om de zakelijke prestaties en het ESG-

beheer te verbeteren op het niveau van de kmo's. Dit zal leiden tot gezondere en meer veerkrachtige bedrijven en zal wellicht een positieve impact hebben op de bedrijfsresultaten van CLMDF II. Bovendien verwachten we dat deze technische assistentie zal bijdragen aan een verbeterd ESG-beheer op het niveau van de kmo's omwille van de hoge cofinanciering van ESG-projecten.

investeringsen ondertekend in 2018

Diversen	Africa Sustainable Forestry Fund II LLC Investeringsmaatschappijen en fondsen Kmo-fonds € 4.130.000 Kapitaal 04/2018
Oeganda	EFC Uganda LLC Financiële instelling MFI € 1.000.000 Kapitaal 03/2018
Diversen	Enko Ed Ltd Ondernemingen Gezondheid en onderwijs € 2.000.000 Lening 09/2018
Diversen	Frontier Energy II Alpha K/S Investeringsmaatschappijen en fondsen Infrastructuurfonds € 8.151.000 Kapitaal 03/2018
Diversen	Off-Grid Solar and Financial Access Senior Debt Fund 1 Investeringsmaatschappijen en fondsen Infrastructuurfonds € 4.385.750 Lening 10/2018

Sri Lanka
 Citizens Development Business Finance PLC
 Financiële instelling
 Niet-bancaire financiële instelling
 € 9.486.770 Lening
 04/2018

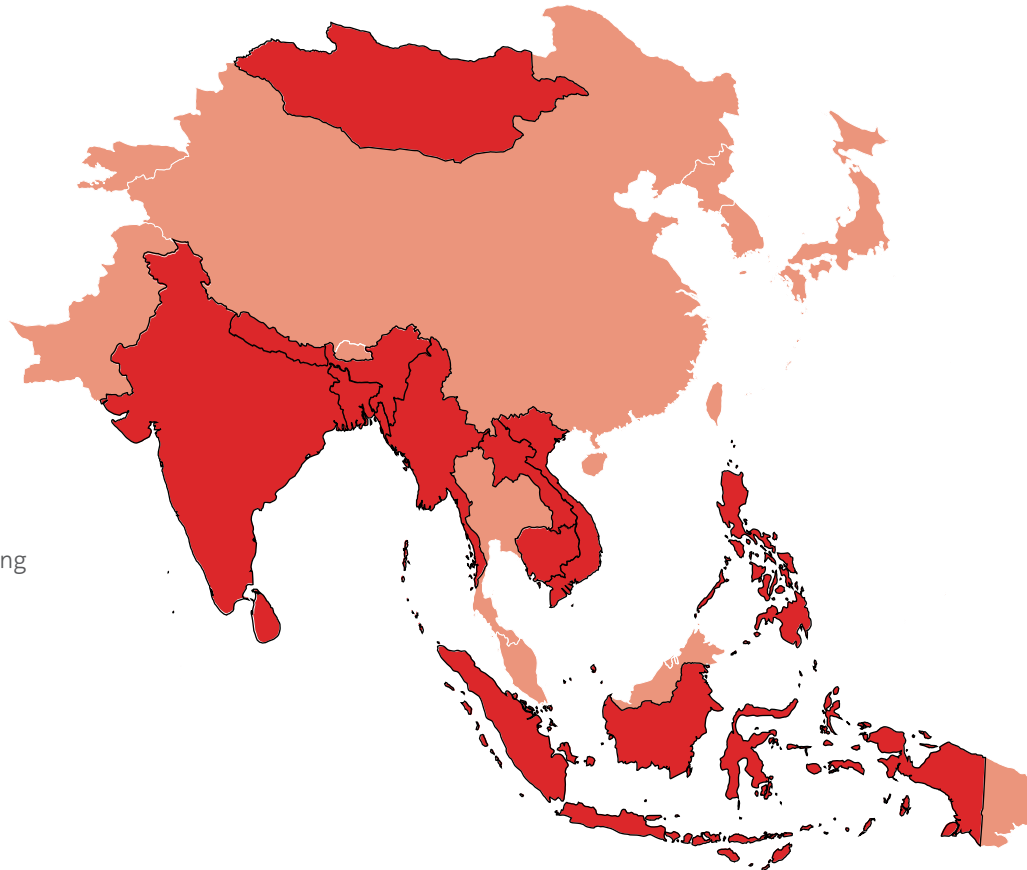
India
 Kaizen Private Equity II
 Investeringsmaatschappijen en fondsen
 Kmo-fonds
 € 8.819.430 Kapitaal
 11/2018

Mongolië
 Khan Bank LLC
 Financiële instelling
 Commerciële bank
 € 14.536.000 Lening
 09/2018

Sri Lanka
 Lak Jaya Micro Finance Limited
 Financiële instelling
 Microfinancieringsinstelling
 € 854.990 Lening
 06/2018

Mongolië
 XacLeasing LLC
 Financiële instelling
 Niet-bancaire financiële instelling
 € 4.333.800 Lening
 08/2018

Azië

Latijns-Amerika

El Salvador
 Bósforo, LTDA de C.V.
 Infrastructuur
 Energie
 € 14.230.155 Lening
 01/2018

Guatemala
 Comercial Administradora S.A. (Arrend)
 Financiële instelling
 Niet-bancaire financiële instelling
 € 3.522.000 Lening
 12/2018

Honduras
 Comercial Administradora S.A. (Arrend)
 Financiële instelling
 Niet-bancaire financiële instelling
 € 3.962.250 Lening
 12/2018

El Salvador
 Comercial Administradora S.A. (Arrend)
 Financiële instelling
 Niet-bancaire financiële instelling
 € 1.320.750 Lening
 12/2018

Diversen
 Darby Latin American Private Debt Fund III L.P.
 Investeringsmaatschappijen en fondsen
 Kmo-fonds
 € 8.570.582 Kapitaal
 08/2018

investerings beëindigd in 2018

Naam	Eerste toezegging	Categorie	Sector	Land	Instrument	Type uitstap
AB microfinance Nigeria	€ 2,0 M	FI	MFI	Nigeria	Lening	Volledig terugbetaald
Advans RDC	€ 1,6 M	FI	MFI	DRC	Lening	Volledig terugbetaald
AGB Technoprint	€ 0,7 M	Ondern.	Prod. en diensten	DRC	Lening	Volledig terugbetaald
Banco Del Exito S.A. (BANEX)	€ 2,5 M	FI	MFI	Nicaragua	Lening	Afschrijving
Banco del Pais (Banpais)	€ 11,4 M	FI	Comm. bank	Honduras	Lening	Volledig terugbetaald
Banco Lafise Bancentro S.A.	€ 3,9 M	FI	Comm. bank	Nicaragua	Lening	Volledig terugbetaald
Bank of Africa Tanzania	€ 4,2 M	FI	Comm. bank	Tanzania	Kapitaal	Verkoop
BRAC Bank	€ 8,2 M	FI	Comm. bank	Bangladesh	Lening	Volledig terugbetaald
Clean Foods	€ 1,0 M	Ondern.	Landbouwbedrijven	Kameroen	Lening	Afschrijving
Crédit Communautaire d'Afrique	€ 5,0 M	FI	MFI	Kameroen	Kapitaal	Annulering
EFC Tanzania	€ 1,4 M	FI	MFI	Tanzania	Lening	Volledig terugbetaald
Fusion Microfinance Private Limited	€ 5,7 M	FI	MFI	India	Kapitaal	Handelsverkoop
Jakarta Tank Terminal	€ 3,9 M	Infra	Logistiek	Indonesië	Lening	Vooruitbetaling
Latin American Agribusiness Development Corporation S.A. (LAAD)	€ 7,6 M	FI	Comm. bank	diversen	Lening	Volledig terugbetaald
Mekong Enterprise Fund I	€ 2,1 M	Fonds	Kmo-fonds	Vietnam	Kapitaal	Afschrijving
Moablaou	€ 0,7 M	Ondern.	Landbouwbedrijven	Burkina Faso	Lening	Volledig terugbetaald
Prasac	€ 5,6 M	FI	MFI	Cambodja	Lening	Volledig terugbetaald
Reltex Tarpaulins	€ 0,9 M	Ondern.	Prod. en diensten	Kenia	Kapitaal	Afschrijving
Rift Valley Railway	€ 7,7 M	Infra	Transport	Kenia	Lening	Afschrijving
TransAndean Early Stage Equity Fund	€ 3,8 M	Fonds	Kmo-fonds	diversen	Kapitaal	Volledig terugbetaald
Visionfund	€ 2,0 M	FI	MFI	Ecuador	Lening	Volledig terugbetaald
Totaal	€ 87,6 M					

afkortingen

Comm. bank	Commerciële bank
DRC	Democratische Republiek Congo
Ondern.	Onderneming
FI	Financiële instelling
Fonds	Investeringsmaatschappijen en fondsen
Infra	Infrastructuur
Prod. en diensten	Productie en diensten
MFI	Microfinancieringsinstelling
Kmo	Kleine tot middelgrote ondernemingen

In 2018 beëindigde BIO 22 investeringen, waarvoor zij aanvankelijk in totaal 87 miljoen euro had toegezegd.

Zes kapitaalinvesteringen (waaronder twee risicokapitaalfondsen) werden beëindigd, evenals 16 leningen. Van deze leningen vervielen er 12 in 2018. Zij werden volledig terugbetaald volgens het terugbetalingsschema. Eén lening werd vergoed voor het verstrijken van de definitieve looptijd (vooruitbetaling), toen het de tegenpartijen van BIO lukte om een meer aantrekkelijke bron voor lokale financiering te vinden, wat maar eens te meer de katalyserende rol van BIO bewijst, met lokale instellingen die de fakkel overnemen. Drie leningen voor mislukte investeringsprojecten werden afgeschreven. Aan kapitaalzijde verkocht BIO haar participaties in twee microfinancieringsinstellingen in India en Afrika met een positief rendement. Eén rechtstreekse kapitaalinvestering in een kleine kmo in Kenia werd volledig afgeschreven, toen het bedrijf failliet ging. Twee fondsen werden volledig afgesloten met negatieve nettoprestaties, echter vrijwel kostendekkend.

In 2018 bevonden de meeste beëindigde investeringen zich in Afrika (45%) en in de financiële sector – bancaire en niet-bancaire financiële instellingen

en microfinancieringsinstellingen – die twee derde vertegenwoordigden van alle beëindigde investeringen. Voor alle beëindigde investeringen speelde de interventie van BIO een positieve en zeker aanvullende rol.

De meest belangrijke ontwikkelingsimpact had betrekking op lokale economische groei en belastingopbrengsten, het rechtstreeks of onrechtstreeks scheppen van werkgelegenheid en, in het bijzonder, financiële inclusie en toegang tot basisvoorzieningen, zoals voedselzekerheid en infrastructuur.

Naast de financiële investeringen van BIO werd technische assistentie geboden aan zes van de uitgestapte tegenpartijen voor een totaal van bijna 540.000 euro. Zo waren er subsidies aan de Cambodjaanse MFI Prasac, gericht op het ontwikkelen van de personeelsvaardigheden, milieu- en maatschappelijke beheersystemen, de strategie en het ondersteunen van de interne reorganisatie met het oog op de transformatie van de microfinancieringsinstelling naar een bank.

ontwikkelingsimpact

Voor het BIO Development & Sustainability (D&S) -team is het rapporteren en monitoren van de ontwikkelings-effecten in de afgelopen jaren één van de belangrijkste prioriteiten geweest, waarbij een significante vooruitgang werd geboekt in 2018 op vlak van gegevensverzameling en ontwikkelingsindicatoren.

De D&S-afdeling van BIO voltooide en verfijnde een lijst belangrijke ontwikkelingsindicatoren (key development indicators, KDI's) die op het niveau van iedere deelneming moesten worden verzameld (zowel direct als indirect). Deze KDI's zijn: het aantal banen (mannen en vrouwen) die werden behouden of gecreëerd, belastingbetalingen, energieproductie en het vermijden van de uitstoot van broeikasgassen.

Daarnaast eist BIO van haar deelnemingen dat zij op projectbasis rapporteren over een aantal andere, specifieke indicatoren, zoals het aantal vereffende leningen (voor financiële instellingen), het aantal studenten (voor een project met een onderwijsfocus), het aantal bereikte boeren (voor een landbouwproject) of het aantal patiënten (voor een op de gezondheid gericht project).

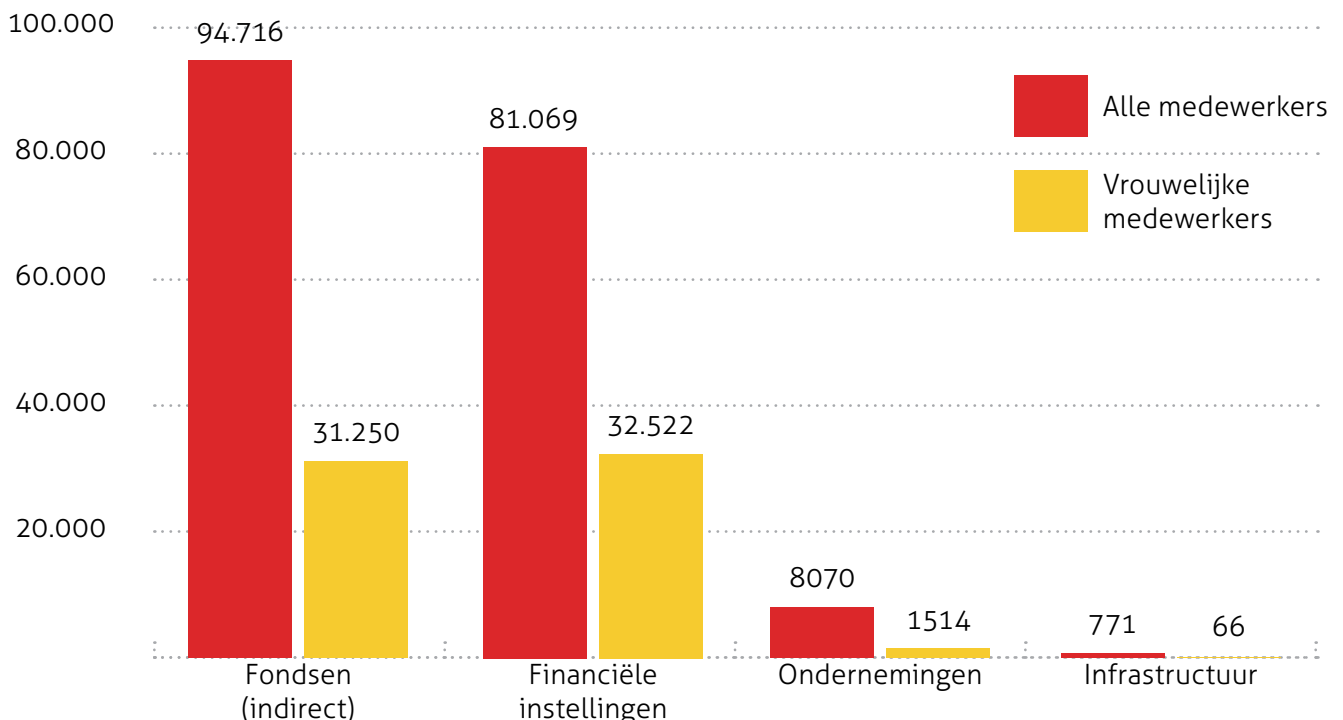
De rechtertabel biedt een overzicht van de KPI's op het niveau van de BIO-portefeuille eind 2017 (gegevens voor 2018 zijn ten tijde van deze publicatie nog niet volledig beschikbaar).

Deze cijfers illustreren de belangrijke bijdrage van BIO: zij creëerde of behield meer dan 184.000 banen (89.000 waren gekoppeld aan directe investeringen in ondernemingen, financiële instellingen en infrastructuurprojecten) waarvan vrouwen meer dan

een derde uitmaken. Deze cijfers houden geen rekening met de vele indirecte banen die werden gecreëerd en werden behouden door onze klanten. Daarnaast leverde BIO een bijdrage aan de financiële inclusie van duizenden mensen: in 2017 bedroeg de portefeuille van ondersteunde, uitstaande leningen van financiële instellingen meer dan 47 miljard.

Gegevens van 12/2017	Directe impact op deelnemings-niveau	Indirecte impact
	ondernemingen financiële instellingen infrastructuur	Kmo-fondsen MFI-fondsen Infrastructuur-fondsen
Medewerkers (aantal banen)	89.910	94.716
Vrouwelijke medewerkers (aantal banen)	34.102	31.250
Energieproductie (GWh)	12.580	1465
CO ₂ vermeden (ton)	2,1 M	669.000

BIO leverde in 2017 een verdere bijdrage aan de productie van meer dan 14.000 GWh, waardoor de uitstoot van ruim 2,8 miljoen ton aan CO₂ werd vermeden.

milieu- en sociaal management

Voor BIO is het verzekeren en promoten van milieu- en maatschappelijke duurzaamheid (E&S) bij haar investeringen een essentieel onderdeel van haar bijdrage aan duurzame groei. BIO streeft naar een positieve impact op de lokale gemeenschappen waarin zij investeert, met inbegrip van fatsoenlijke en veilige werkomstandigheden, het respect voor de mensenrechten en een duurzaam milieu. Investeringen kunnen zo'n positieve resultaten bewerkstelligen, maar zij kunnen even goed negatieve gevolgen hebben op milieu en maatschappij als zij niet goed worden beheerd.

BIO hanteert en promoot een aantal internationaal erkende standaarden en principes, zoals de E&S Performance Standards van IFC. Daarmee dekt zij

een uitgebreid scala onderwerpen af op het vlak van milieu, maatschappij en mensenrechten.

Evaluatie en management van E&S-risico's en impact

Arbeid en arbeidsomstandigheden

Efficiëntie van natuurlijke rijkdommen en het voorkomen van vervuiling

Gezondheid, veiligheid en beveiliging van de gemeenschap

Landverwerving en onvrijwillige hervestiging

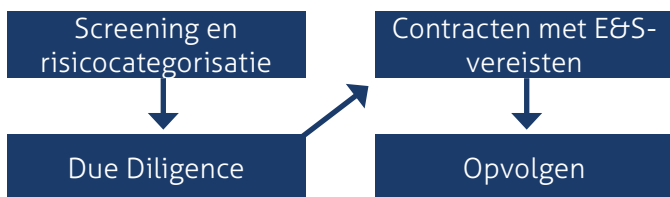
Behoud van biodiversiteit en duurzaam beheer van levende natuurlijke rijkdommen

Inheemse volkeren

Cultureel erfgoed

In onze bedrijfsvoering

E&S-deskundigen van BIO werken samen met hun collega's en klanten teneinde de E&S-risico's en -kansen te beheren. Aan iedere potentiële deelneming wordt eerst een risicocategorie toegewezen, die resulteert in minimale due diligence-activiteiten en E&S-vereisten. Wanneer de E&S-risico's en kansen eenmaal zijn geïdentificeerd en geëvalueerd, worden alle vereiste verbeteringen contractueel overeengekomen met de klanten en worden deze bewaakt.

Deelnemingen zijn tevens contractueel gebonden om de lokale milieu- en maatschappelijke wetten en verdragen te respecteren, waaronder de ILO-kernverdragen en de toepasselijke, internationale standaarden. BIO ondersteunt actief haar deelnemingen om hun E&S-prestaties op een ondersteunende en constructieve wijze te verbeteren. In geval van niet-naleving en als laatste redmiddel, kunnen contractuele vereisten in werking worden gesteld.

Mensenrechten

Samen met de verplichting van de staat om de mensenrechten te beschermen, te respecteren en af te dwingen, zijn ook bedrijven verantwoordelijk voor het respecteren van deze rechten. Elk van de IFC Performance Standards bevat elementen die verwijzen naar de mensenrechten. Zij worden geacht om de meeste mensenrechten af te dekken die relevant zijn voor de activiteiten van onze klanten. Wanneer het risico hoger is of wanneer BIO vindt dat de IFC Performance Standards de mensenrechten bij een investering onvoldoende afdekken, zal BIO er speciale aandacht aan geven en bijzondere maatregelen nemen op het vlak van de E&S-evaluatie en -monitoring. De IFC Performance Standards stellen ook dat klanten met een hoger risico moeten beschikken over een klachtenmechanisme dat een vroege opsporing en een snelle remediëring kan faciliteren. BIO beschikt ook over een eigen klokkenluiderssysteem met een online platform waar externe partijen hun klachten kunnen indienen.

uitstaande investeringen

Uitstaande investeringen aan het einde van 2018 (bedragen in M €)

		Afrika	Azië	LAC	Multi	Totaal	Kapitaal	Lening	aantal
Financiële instellingen 	MFI	11,8	15,2	18,3	17,0	62,2	32,5	29,7	16
	Commerciële banken	57,0	5,0	31,4	0,0	93,5	17,6	75,9	14
	NBFI	6,0	14,1	6,4	7,1	33,6	7,2	26,4	8
	Subtotaal	74,8	34,3	56,1	24,1	189,3	57,3	132,0	38
Fondsen 	MFI	11,1	1,1	3,9	4,3	20,4	17,0	3,4	7
	Kmo	39,8	9,8	9,1	0,0	58,8	56,4	2,4	28
	Infra	19,2	16,9	0,1	4,7	41,0	22,9	18,1	11
	Subtotaal	70,1	27,8	13,1	9,1	120,1	96,3	23,8	46
Onderneming 	Landbouw	27,5	5,8	1,2	0,0	34,5	0,0	34,5	16
	Gezondheid en onderw.	3,9	0,0	0,0	0,0	3,9	0,0	3,9	3
	ICT	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1
	Prod. en diensten	5,6	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	5,6	5
	Olie, Gas, mijnbouw en chemie	10,3	0,0	0,0	0,0	10,3	0,0	10,3	2
Subtotaal	47,4	5,8	1,2	0,0	54,4	0,0	54,4	27	
Infrastructuur 	Energie	61,8	34,9	42,9	0,0	139,7	3,0	136,7	17
	Telecom	0,0	10,6	0,0	0,0	10,6	0,0	10,6	1
	Transport en log.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
	Subtotaal	61,8	45,5	42,9	0,0	150,3	3,0	147,3	18
Totaal		254,2	113,5	113,3	33,2	514,1	156,6	357,5	129

Totaal uitstaande investeringen aan het einde van 2008-2018 (bedragen in M €)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Financiële instellingen	67,9	75,6	95,2	119,3	152,9	195,9	182,0	195,3	214,0	206,9	189,3
Fondsen	41,1	44,2	48,7	56,3	62,4	77,8	81,5	88,3	96,1	94,0	120,1
Onderneming	11,4	18,5	22,5	23,6	38,5	49,0	51,6	46,0	54,0	58,4	54,4
Infrastructuur	0,0	0,0	13,2	21,5	29,3	51,3	96,3	84,7	99,2	126,4	150,3
Totaal	120,4	138,3	179,7	220,7	283,1	373,9	411,4	414,3	463,2	485,6	514,1

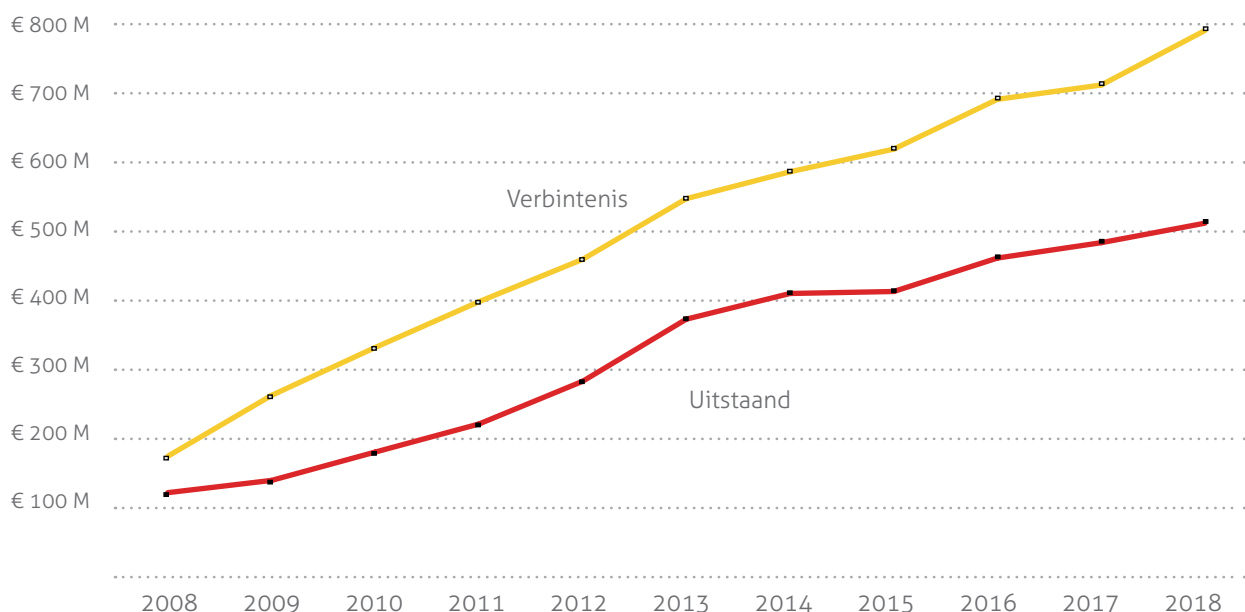
nettoverbintenissen

Met € 150 M aan verbintenissen in 21 nieuwe projecten bleek 2018 een moeilijk jaar te zijn in termen van nieuwe investeringsgoedkeuringen. De doelstellingen voor nieuwe verbintenissen in de financiële sector- en fondsenafdeling werden bereikt, maar waren ondermaats in de afdeling infrastructuur en ondernemingen. Dankzij de vernieuwde inspanningen voor de toekomst gedurende het jaar, nam hetgeen in de pijplijn zat voor potentiële, nieuwe investeringen echter aanzienlijk toe, wat leidde tot een solide uitgangspunt voor het bereiken van het doel in 2019 van € 200 M aan nieuwe verbintenissen.

Typische verbintenissen in 2018:

- De eerste rechtstreekse investering in de onderwijssector. Zij ondersteunt scholen die het internationale baccalaureaat (IB) invoeren in Mali, Burkina Faso en Senegal. Deze "Enkoscolen" verschaffen middelbaar onderwijs ter voorbereiding op het baccalaureaat. Zij streven ernaar om afgestudeerden toegang te verschaffen tot de beste universiteiten in Europe, de V.S. en Afrika. Op de lange termijn willen zij de toekomstige technische en managementvaardigheden in Afrika versterken.
- Een investering in semikapitaal en senior lening bij Cofina in Senegal en Ivoorkust. Zij verleent toegang tot financiering die is aangepast aan de behoeften van micro- en kleine bedrijven. BIO is de eerste DFI die investeert in Cofina. Zij biedt ook technische assistentie om de strenge "Client Protection Principles" te implementeren.
- Een eerste toezegging voor een risicokapitaalfonds voor Afrika. Het fonds ondersteunt digitale oplossingen om logistieke horden te nemen, zoals transport, landbouwdistributie en de toegang tot basisvoorzieningen zoals energie, onderwijs en gezondheidszorg.
- De goedkeuring van een lening aan Babban Gona. Dat is een dienstverlener die tienduizenden Nigeriaanse boeren helpt bij het verwerven van meststoffen, zaden, kapitaal, technische assistentie, magazijnen en markten. Zo kunnen ze de opbrengsten gevoelig verhogen en de risico's verminderen.

De vooruitzichten voor 2019 zijn boeiend. Er is een pijplijn met gevarieerde projecten. Zo is er de lancering van een nieuwe investeringsfaciliteit die projecten financiert met een hogere ontwikkelingsimpact of een lagere return dan BIO normaliter op haar balans zou nemen. BIO lanceert ook haar eerste kantoren in Nairobi en Abidjan om zo haar prospectie en klantenbegeleiding te versterken.

externe evaluatie 2018

financiële instellingen in ecuador en peru

Elk jaar vraagt BIO aan een externe consultant om enkele van haar lopende en/of gedesinvesteerde projecten te evalueren. In 2018 lag de focus op vijf investeringen in financiële instellingen, in Ecuador en Peru. BIO kon er acht belangrijke lessen uit trekken.

Banco D-Miro - Ecuador

Type	FI	Ondertekeningsdatum	10/2015
Instrument	Lening	Bedrag	USD 5 M
Over	Banco D-Miro levert microkredieten met een sterke maatschappelijke focus. Zij werkt met onderbediende groepen in kwetsbare voorsteden in de kustregio.		

Acceso Crediticio - Peru

Type	NBFI	Ondertekeningsdatum	10/2016
Instrument	Lening	Bedrag	USD 10 M
Over	Acceso Crediticio financiert de leasing van voertuigen op aardgas en vloeibaar aardoliegas.		

Banco Pichincha - Ecuador

Type	FI	Ondertekeningsdatum	06/2016
Instrument	Lening	Bedrag	USD 15 M
Over	Banco Pichincha is de belangrijkste algemene bank van Ecuador. Zij heeft het grootste kantorennet doorheen het land en financiert er mkmo's.		

Cooperativa Pacifico - Peru

Type	MFI	Ondertekeningsdatum	10/2017
Instrument	Lening	Bedrag	USD 10 M
Over	Cooperativa Pacifico financiert stedelijke kmo's die lid zijn van de coöperatie.		

Vision Fund - Ecuador

Type	MFI	Ondertekeningsdatum	06/2015
Instrument	Lening	Bedrag	USD 2 M
Over	Vision Fund levert microfinanciering aan bedrijfjes op het platteland en in deels verstedelijkte gebieden. De doelgroep bestaat grotendeels uit vrouwen.		

Les 1

Wanneer men financiële instellingen zorgvuldig uitkiest, vermindert de noodzaak om te investeren in structurele veranderingen. Gelukkig vormt het een onderdeel van het DNA van BIO om zorgvuldig financiële instellingen te selecteren die haar ontwikkelingsdoelstellingen delen.

Les 2

De investeringen van BIO moeten een katalyserende rol blijven spelen in financiële nichemarkten door een keurmerk te geven aan de markt en andere financiële ontwikkelingsinstellingen.

Les 3

BIO zal steeds meer rapporteren en niet alleen over financiële data. Daarvoor slaat zij de handen in elkaar met haar collega's en biedt zij op maat gemaakte sjablonen aan haar klanten. Het is niet realistisch om onze klanten ook nog eens te vragen naar onderzoek, datacollectie en -analyse, maar technische assistentie is beschikbaar voor diegenen die dat willen.

Les 4

De ontwikkelingsresultaten bij specifieke doelgroepen zouden beter gemonitord kunnen worden. Dat kan door meer in detail te gaan en door de doelgroepen duidelijk te definiëren, dus niet gewoon met het algemene mkmo-predicaat.

Les 5

Achterstellingen worden streng gereguleerd. Aan het begin van een contract worden de voorwaarden bepaald. Daarom is het verstandig om het doel van de achterstelling op dat moment te bepalen, omdat contracten achteraf niet kunnen worden aangepast.

Les 6

Leningen worden best nooit automatisch verlengd. Opvolginvesteringen moeten afhangen van uitdrukkelijke ontwikkelingsdoelstellingen.

Les 7

Het loont de moeite om financiering te combineren met Technische Assistentie (TA). BIO zal mogelijke hiaten en kansen voor potentiële TA-projecten op een proactieve manier identificeren, ook al wordt Technische Assistentie meestal verleend op vraag.

Les 8

BIO blijft samenwerken en communiceren met andere (Belgische) ontwikkelingsspelers en -stakeholders, aangezien samenwerking met niet-financierende ontwikkelingsspelers de doeltreffendheid van de financiering verbetert.

financieel verslag

balans

Activa

	2018	2017	2016
Vaste activa	487.131.335	456.788.191	439.346.590
Oprichtingskosten	16.137	13.241	8732
Immateriële activa	200.061	172.091	108.448
Materiële activa	176.551	183.336	168.579
Financiële activa	486.738.587	456.419.522	439.060.831
Participatiebelangen in gelieerde ondernemingen	-	-	-
Participatiebelangen in overige ondernemingen	144.526.351	134.784.081	138.610.714
Uitstaande bedragen en kasgaranties	342.212.236	321.635.441	300.450.117
Vlottende activa	467.868.081	430.435.939	333.540.002
Uitstaande bedragen binnen één jaar	2.964.166	7.006.040	3.391.751
Investeringen	448.791.995	408.444.483	320.494.160
Kasmiddelen	9.110.716	8.804.992	3.180.872
Uitgestelde kosten en overlopende inkomens	7.001.204	6.180.424	6.473.219
Totale activa	954.999.416	887.224.129	772.886.592

Kapitaal en passiva

	2018	2017	2016
Kapitaal	938.230.076	873.748.235	754.396.178
Kapitaal	4.957.873	4.957.873	4.957.873
Voorraden	903.329.691	774.512.192	725.512.192
Geaccumuleerde winsten (verliezen)	29.942.512	94.278.170	23.926.114
Voorzieningen en latente belastingen	36.804	39.633	3.233.854
Passiva	16.732.537	13.436.262	15.256.559
Uitstaande te betalen bedragen na meer dan één jaar	-	-	-
Uitstaande te betalen bedragen binnen één jaar	9.819.978	6.825.611	8.091.199
Regularisatierekeningen passiva	6.912.559	6.610.651	7.165.360
Totaal kapitaal en passiva	954.999.416	887.224.129	772.886.592

financieel verslag

resultatenrekening

	31-12-2018 vastgesteld	2017 audit uitgevoerd	2016 audit uitgevoerd
Inkomsten	28.764.872	95.868.471	26.599.040
Effecten	228.625	259.025	337.073
Inkomsten uit leningen (rente)	16.668.465	15.901.156	14.415.340
Inkomsten uit deelnames	10.167.782	78.256.886	10.093.971
Dividend	3.963.569	3.970.264	-
Kapitaal winst/"-"verlies	6.204.213	74.286.622	-
Overige (vergoedingen uit leningen)	1.700.000	1.451.404	1.752.655
Projectonkosten	-1.348.999	-1.768.522	-1.055.293
Voorziening voor projectverliezen	-7.403.286	-8.221.165	-9.688.994
Brutomarge	20.012.587	85.878.784	15.854.754
Uitgaven	-8.761.513	-7.392.148	-6.416.788
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	11.251.074	78.486.636	9.437.966
Buitengewoon resultaat	-156.168	-3852	-2.519.347
Toelage: MSME support fund	-209.087	-89.157	-176.956
Wisselkoersresultaten	369.705	-1.643.814	139.496
Belasting	-810.000	-1.474.642	-165.990
Nettoresultaat	10.445.524	75.275.171	6.715.169

In 2018 investeerde BIO € 150,9 M in 23 nieuwe projecten, ten opzichte van € 160,6 M in 27 projecten in het vorige jaar. Voor 2019 wordt een aanzienlijke toename verwacht. Dit jaar groeide de nettoverbintenis van BIO met 9%. Haar uitstaande portefeuille steeg met 6%, en, ook al werden de uitzonderlijke omstandigheden van 2017 – met name de verkoop van onze deelname in een Cambodjaanse

MFI – niet herhaald, toch had BIO een succesvol jaar. BIO realiseerde een nettowinst na belasting van € 10,4 M. Daarvan zal € 6,9 M als dividend worden uitbetaald aan haar aandeelhouders. Op uitstaande leningen realiseerde BIO een winst van € 16,7 M in rente. Kapitaalwinsten en dividenden op uitstaande deelnames stegen tot € 10,2 M.

bestuur en personeel

BIO is een besloten naamloze vennootschap. Haar kapitaal komt van de Belgische overheid, met name het ministerie voor Ontwikkelingssamenwerking. Het startkapitaal bedroeg in 2001 in totaal 5 miljoen euro. Sinds die tijd heeft het ministerie regelmatig aanvullend kapitaal (ontwikkelingscertificaten) ter beschikking gesteld aan BIO. De jaarlijkse aandeelhoudersvergadering vond plaats op 29 mei 2019. De aandeelhouders beslisten toen om kwijting te verlenen aan de raad van bestuur en de auditor.

Raad van Bestuur, Investerings-, Audit- en HR-comités

De Raad van Bestuur (RvB) beslist over strategie en beleid. Zij voert een strenge interne controle uit op basis van regelmatige rapportage. Zij waakt erover dat BIO haar mandaat uitvoert en heeft het laatste woord over alle investeringsprojecten. Twee regeringscommissarissen – een benoemd door de minister van Financiën en de andere door de minister van Ontwikkelingssamenwerking – helpen de Raad van Bestuur te verzekeren dat de staatsmiddelen goed worden beheerd. Zij worden uitgenodigd als observator bij alle vergaderingen van de Raad van Bestuur en zijn

comités. De vergoeding van de leden is afhankelijk van hun functie (voorzitter, ondervoorzitter of lid) en van het aantal bijgewoonde commissievergaderingen. Het Investeringscomité (IC) adviseert de Raad van Bestuur bij investeringsbeslissingen en analyseert en bewaakt de portefeuille. Het Auditcomité (AC) ondersteunt de Raad van Bestuur bij het toezicht op de interne controle in de meest brede zin, met inbegrip van de interne controle op de financiële rapportage. Het HR-comité (HRC) assisteert de Raad op het vlak van personeelsbeleid.

Kredietcomité

Het is de rol van het Kredietcomité (CC) om voorstellen te doen aan de CEO over kleine investeringsbeslissingen, vrijstellingen en

maatregelen met betrekking tot het Business Development Support Fund die werden gedelegeerd door de Raad van Bestuur.

	BOD	Vergoeding	IC	AC	HRC
Christophe Soil	P tot 07/18	€ 4653	ob	ob	ob
Jan Kerremans	VP	€ 9000		m	m
Els Schelfhout	VP	€ 11.479	Ch		
Laurence Christians	m	€ 6000		m	
Françoise Demeuse	m	€ 6000			Ch
Koen Devoldere*	ob	€ 14.000			
Jean-Claude Fontinoy	m	€ 9500	m		
Xavier Godefroid	m	€ 6500			m
Carl Michiels	m	€ 9000	m		
Peter Moors**	ob	€ 14.000			
Gaëlle Smet	m	€ 9500	m		
Annuschka Vandewalle	m	€ 6000			m
Hilde Vautmans	m	Vrijwillig onbezoldigd	m		
Pieter Verhelst	m	€ 6500		Ch	
Bruno Van der Pluijm***	ob	€ 7500	m		
Yves Windelincx		€ 5000	EE		

		ExCom	CC
Luuk Zonneveld	CEO	m	P
Yumi Charbonneau	CLO	m	m
Sebastiaan de Vries	COO tot 06/18	m	
Carole Maman	CIO	m	m
Denis Pomikala	CMO	m	m
Leen D'Haeyer	CFO vanaf 07/18	m	
Pierre Harkay	D&S		m

Legende

P	Voorzitter	Ch	Voorzitterschap
VP	Vicevoorzitter	EE	Externe deskundige
Ob	Observator	m	lid

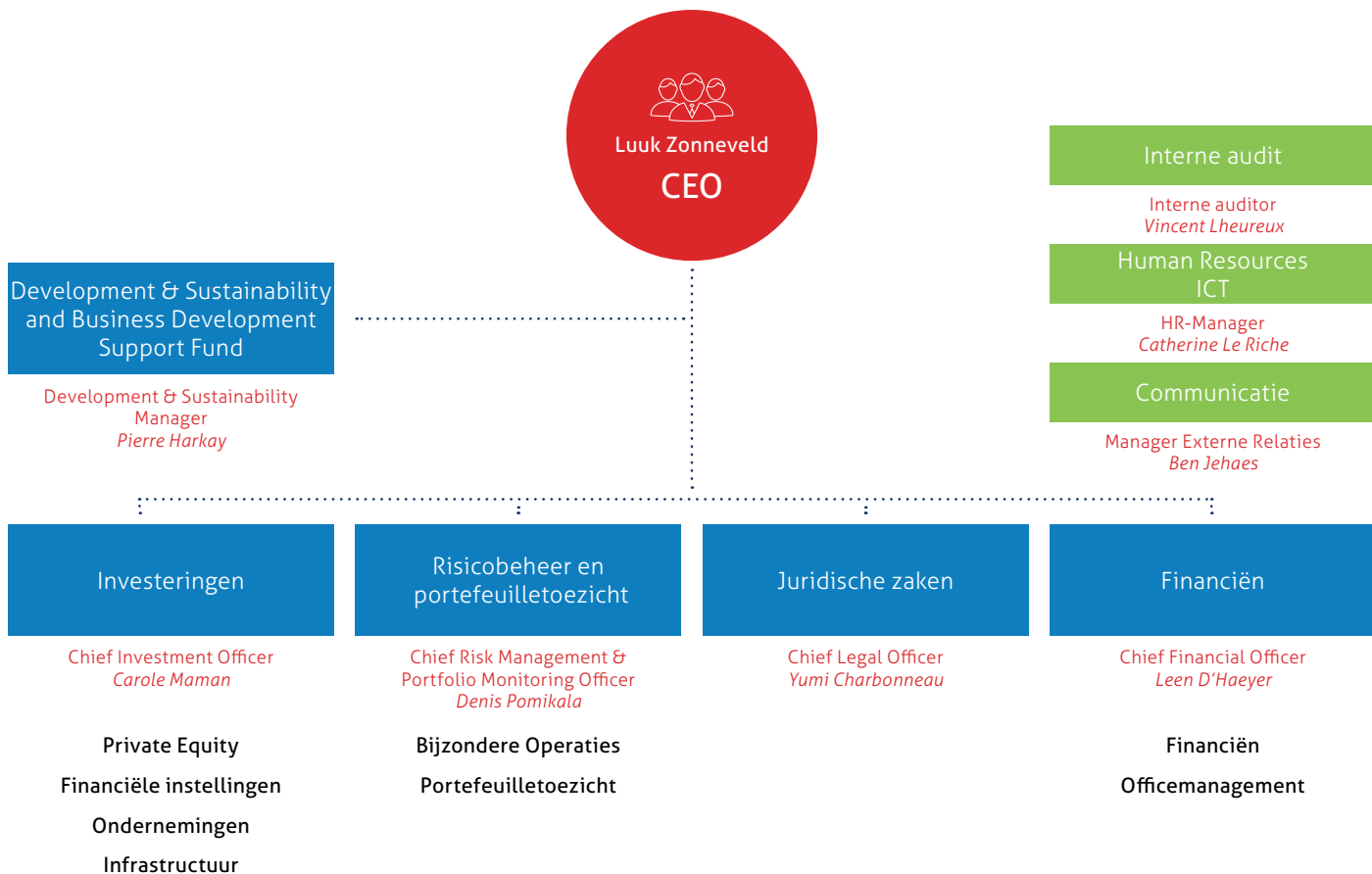
* Regeringscommissaris - ministerie van Financiën

** Regeringscommissaris - ministerie van Ontwikkelingssamenwerking

*** Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp

Externe controle

De fondsen die door de Belgische overheid zijn toevertrouwd aan BIO worden streng opgevolgd. BIO staat onder controle van twee regeringscommissarissen en het Belgische Rekenhof voert jaarlijks een financiële audit uit. Een externe auditor certificeert elk jaar de BIO-rekeningen. BIO wordt ook regelmatig doorgelicht door een evaluatiedeskundige van de overheid. De eerste evaluatie vond plaats in 2007. De tweede in 2012-2013. BIO contracteert jaarlijks ook een externe evaluator om minimum vijf investeringen van nabij te bekijken. Dit jaar lag de focus op investeringen in financiële instellingen in Ecuador en Peru.

Ontwikkelingsbanken moeten verdwijnen zodra de markten hun rol hebben overgenomen. Of je het nu leuk vindt of niet, als ontwikkelingsbankier ben je een buitenbeentje.

Carole Maman, CIO

kwaliteitsmanagement en interne controle

Risicomanagement van het bedrijf

BIO investeert op de lange termijn in de privésector in ontwikkelingslanden. Dat betekent dat haar investeringshorizon strekt tot aan de meest uitdagende markten. Daardoor is BIO blootgesteld aan de meest diverse financiële en niet-financiële risico's. Een gezond risicobeheer is dan ook cruciaal om haar missie te kunnen voltooien. Haar risicobeheer is ontworpen om de ontwikkelingsimpact te maximaliseren. Tezelfdertijd wil zij de financiële duurzaamheid van een bedrijf garanderen en voorzichtig zijn met activiteiten die haar reputatie ernstig zouden kunnen schaden.

BIO's systeem voor Enterprise Risk Management is ontworpen om op een voorzichtige manier om te gaan met de financiële en reputationele impact van haar activiteiten. Haar risicomanagement is specifiek ontworpen om de resultaten van het bedrijf te alignereren met haar strategische visie.

Elk jaar publiceert het BIO-management een lijst met de grootste risico's voor de organisatie. Die worden beoordeeld op hun mogelijke impact en waarschijnlijkheid. Deze lijst vermeldt een tiental belangrijke risico's, waaronder het kredietrisico, het wisselkoersrisico en mogelijke reputatieschade.

Interne audit

BIO beschikt sinds augustus 2017 over een efficiënte interne auditor (IA) die een onafhankelijk en objectief advies verzekert. Hiermee willen we waarde toevoegen aan de activiteiten van BIO. De interne auditor helpt BIO om haar doelen te bereiken met een systematische en gedisciplineerde manier om het deugdelijke bestuur, het risicomanagement en de interne controle te evalueren en te verbeteren.

De interne auditor werkt op basis van een auditcharter dat in september 2017 werd goedgekeurd door het Auditcomité. Dit charter bepaalt de missie, de verantwoordelijkheden, de draagwijdte, de rapportering en andere belangrijke aspecten van de functie. De interne auditor bestuurt zichzelf op basis van het International Professional Practices Framework (IPPF) van het Institute of Internal Auditors.

Know Your Customer - KYC

In overeenstemming met de toepasselijke Belgische wetgeving, beschikt BIO al jaren over specifieke procedures tegen witwaspraktijken (AML) en het financieren van terrorisme (CFT). Elk nieuw financieringsproject wordt grondig geanalyseerd om mogelijks onaanvaardbare AML/CFR-risico's op te sporen en te voorkomen. BIO evalueert deze procedures op gezette tijden en past ze desnoods aan.

Managementcapaciteit

BIO wil voortdurend excelleren bij het nastreven van het doel en de missie die haar zijn toevertrouwd. Zo werd BIO in 2018 uitgebreid geëvalueerd op haar managementcapaciteit. Deze beoordeling gebeurde op basis van vier criteria uit het nieuwe beheerscontract dat op 1 januari 2019 in voege trad:

1. Het strategische management, beoordeeld op basis van het jaarlijkse bedrijfsplan en de rekenschap ten aanzien van de doelstellingen in het plan.
2. Het operationele en administratieve beheer, en de interne controle, geverifieerd door een onafhankelijke auditor. Dit gebeurt met de hulp van de Pillar Assessment van de Europese Commissie. Dit is de eerste vereiste om toegang te krijgen tot Europese financiering met indirect beheer.
3. Het expertisemanagement. Dat zorgt ervoor dat de onderneming altijd beschikt over de nodige expertise om haar activiteiten op een passende wijze uit te voeren, zoals geverifieerd door een onafhankelijke auditor.
4. Het evaluatiesysteem voor projecten. Dit wordt geverifieerd met een certificaat van de dienst Speciale Evaluatie van het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking, die hiervoor een onafhankelijke beoordelaar aanstelde.

Op 11 september 2018 bevestigde de Raad van Bestuur met tevredenheid dat de organisatie voldeed aan alle voornoemde criteria. ►

Klachtenmechanisme

Het klachtenmechanisme van BIO is een door burgers aangedreven verantwoordingsysteem. Het behandelt klachten en vragen tot schadeloosstelling van mensen die mogelijks nadelen ondervonden van door BIO gefinancierde projecten. Het systeem promoot inclusieve en duurzame ontwikkeling door mensen meer inspraak te geven in projecten die hen aanbelangen. De motieven op basis waarvan men een klacht kan indienen, bestaan uit twee hoofdcategoriën:

1. Wezenlijke nadelige gevolgen op het vlak van milieu en maatschappij, zoals vervuiling, slechte werkomstandheden, onvrijwillige hervestiging, enz.
2. Het niet naleven van juridische bepalingen en het afwijken van de goede praktijken op het vlak van bestuur en zakelijke integriteit, zoals witwaspraktijken, fraude, corruptie, omkoping, enz.

Het mechanisme houdt de indieners van een klacht voortdurend op de hoogte tijdens de procedure. De identiteit van de klager blijft ook strikt vertrouwelijk.

Het klachtenmechanisme van BIO wordt beheerd door de interne auditor (IA). Dit garandeert onafhankelijkheid en onpartijdigheid. De interne auditor is verantwoordelijk voor het ontvangen van de klachten, het beoordelen van hun ontvankelijkheid, het uitvoeren van de voorlopige analyses en het voorstellen van maatregelen aan de bestuurslichamen. De interne auditor van BIO rapporteert rechtstreeks aan het Auditcomité en aan de Raad van Bestuur.

In de loop van 2018 werden drie klachten ingediend via dit mechanisme. Twee ervan waren onontvankelijk omdat zij financieringsaanvragen waren. De overige betrof een voormalige investering in een Afrikaanse kmo.

